

BEVARANDEPROGRAM HITTARP

ANTAGET I KOMMUNFULLMÄKTIGE 2012-02-22

BEVARANDEPLANSKOMMITTÉN

Postadress SE-251 89 Helsingborg

helsingborg.se

HELSINGBORG

BEVARANDEPROGRAM HITTARP

ANTAGET I KOMMUNFULLMÄKTIGE
2012-02-22

HELSINGBORGS STADS
BEVARANDEPLANSKOMMITTÉ

Innehåll

Förord	5
Inledning	6
Kulturhistorisk klassificering	8
Lagstiftning	10
Hittarp	12
Kvarter och fastigheter i Hittarp	19
BILAGOR: Ortofotografi över Hittarp	
Områdesindelning Hittarp	
Karta över klassificerade objekt i Hittarp	

Förord

Sedan 1979 har bevarandeplanskommittén i Helsingborgs stad uppgiften att ta fram bevarandeprogram. Programmen skall vara underlag för samhällsplanering, sprida kunskap bland boende, fastighetsägare och andra intresserade om Helsingborgs bebyggelsemiljöer, samt stimulera till ett gott förvaltande av byggnader och miljöer i staden.

Bevarandeprogrammet för Hittarp har arbetats fram under ledning av bevarandeplanskommittén i Helsingborgs stad. Kommittén består av politiska ledamöter och tjänstemän. Två av ledamöterna är utsedda av byggnadsnämnden, två av kulturnämnden. Kommitténs ordförande utses av kommunstyrelsen.

Tidigare färdigställda bevarandeprogram behandlar Drottninggatan och Pålshö, Mörrarp, Olympia, Ramlösa, Råå, Stadskärnan, Västra Tågaborg, Wilson park, Hasslarp och Kattarp.

Programmet har utarbetats under 2007–2008 av fil kand Lena Pella, som har utfört inventeringen, fotograferat och skrivit texten. Klassificeringen av byggnaderna har utförts av stadsarkitekt Konrad Ek, stadsantikvarie Karin Gustavsson, tf. stadsantikvarie Mia Jungskär samt Lena Pella. Äldre fotografier i bevarandeplanen kommer där ej annat anges från Helsingborgs museers arkiv.

Stort tack till Arne Cederborg och Eva Björk på Hittarps byaförening och alla andra vänliga och hjälpsamma Hittarpsbor som har varit till stor hjälp med fakta, bilder och allmän Hittarpskänedom.

Helsingborg i januari 2012

Inledning

Kulturmiljöerna i Hittarp speglar hur platsen växt fram från en fiskarby till ett villasamhälle under de senaste seklen. Bevarandeprogrammet förtydligar de kulturhistoriska och arkitektoniska värdena, så att de uppmärksammas vid stadsplanering och bygglovshantering. Programmet ska underlätta vid bedömning av bygglovsärenden och andra åtgärder som påverkar bebyggelsemiljön, så att de historiska spåren blir fortsatt läsbara. Målet är även att sprida kunskap om de kulturhistoriska värdena bland husägare och andra intresserade.

Historisk och kulturell förankring gör närmiljön och omgivningen mer begriplig och förståelig. En levande och välkänd kulturmiljö stärker medborgarnas identifiering med och engagemang för den egna platsen, vilket är en av förutsättningarna för ett demokratiskt samhälle. Bevarandeprogrammet ligger på stadens hemsida och finns både att läsa och till försäljning på Stadsbyggnadsförvaltningen samt på Kulturmagasinet.

Förslag till bevarandeprogram har skickats ut till samtliga fastighetsägare med byggnader som har klassats i programmet. Ett informationsmöte har hållits den 29:e juni 2011 på Andreasgården i Laröd. Inkomna synpunkter har gått igenom och vissa justeringar gjorts.

Bevarandeprogrammets status och tillämpning

Status

Bevarandeprogrammets uppgift är att peka ut kulturhistoriskt värdefull bebyggelse och öka förståelsen för områdets historia. Bevarandeprogrammet antas slutligen av kommunfullmäktige. Bevarandeprogrammet har en rådgivande status, men är inte juridiskt bindande, och ska ses som ett ställningstagande kring var det finns kulturhistoriska värden som behöver tas hänsyn till. I den kulturhistoriska klassificeringen har inte byggnadens tekniska status, eller framtida förändringsbehov vägt in.

Tillämpning

I planärenden och bygglovsprövning gör stadsbyggnadsnämnden en helhetsbedömning utifrån både enskilda och allmänna intressen. Stadsbyggnadsnämnden har till uppgift att bevaka kulturhistorisk hänsyn såväl som estetiska, funktionella och ekonomiska faktorer.

Detaljplanering och bygglovsprövning ska, med hänsyn till den enskilda människans frihet, främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer. Stadsbyggnadsnämnden prövar ärenden utifrån en helhetssyn och med stöd i Plan- och bygglagen (SFS 2010:900).

För att skapa en levande kulturmiljö är det viktigt att byggnaderna används och har en funktion. Låt byggnaden, dess egenskaper och karaktär vara utgångspunkten för förändring och tänk långsiktigt. För att uppnå exempelvis tillgänglighet och god energihushållning kan det krävas nya lösningar som är anpassade till huset. Rivning är alltid olycklig då byggnaden helt försvinner, ombyggnad och tillbyggnad bör alltid prövas först. Särskilt värdefulla kulturmiljöer får inte förvanskas, men förvanskingsförbudet är inget förändringsförbud. Kulturhistoriska byggnader kräver särskild omsorg i samband med tillbyggnad och ombyggnad. Klarlägger och respekterar man de kulturhistoriska värdena kan man utföra många olika åtgärder även i en särskilt värdefull byggnad.

Rådgivning

För att klarlägga värdena kan ofta sakkunnig hjälp behövas. Idag finns det certifiering av sakkunniga kontrollanter av kulturvärden och flera konsultfirmor i Skåne har certifierade medarbetare. Genom certifieringen säkerställs både utbildningsnivå och erfarenhet.

Staden tillhandahåller även enklare rådgivning som en service till medborgarna:

För frågor kring byggnadsvård, kontakta stadsantikvarien på Kulturmagasinet, Kulturförvaltningen, via receptionen på telefon 042-10 45 00.

För frågor som rör gestaltning och varsamhet, kontakta stadsarkitekten på Stadsbyggnadsförvaltningen, via receptionen på telefon: 042-10 60 60.

För frågor som rör bygglov och lovplikt, kontakta Stadsbyggnadsförvaltningens bygglovsavdelning på telefon: 042-10 40 10.

Karta över Helsingborg, Hittarp markerat med rött.

Kulturhistorisk klassificering

Byggnaderna i Hittarp har klassificerats i tre grupper: "särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13§", "bebyggelse av kompletterande värde för miljön", samt "övrig bebyggelse". Denna klassificering motsvaras på kartan längst bak i rapporten av färgerna rött, gult och vitt (omarkerat). Klassificeringen har gjorts i relation till övriga byggnader inom Hittarp och med hänsyn till ortens historia. I Hittarp visar bebyggelsen på samhällets förändring från 1700-talets små torp till tiden för byggandet av sommarvillor från slutet av 1800-talet fram till och med 1950-talet, vidare till dagens Hittarp med exklusiva arkitektritade enfamiljsvillor. Vissa moderna byggnader från 2000-talet som bedöms ha ett högt arkitektoniskt värde har nämnts under "övrig bebyggelse". Dessa kan utgöra morgondagens kulturarv, men ligger för nära i tid för en bred kulturhistorisk bedömning.

Någon inventering av grönytor och växtlighet har inte gjorts men kulturhistoriskt värdefulla tomter och allmänna platser kan också skyddas i detaljplan. Miljöbalken inrymmer ett allmänt biotopskydd (7 kap 11 §) som främst är inriktat på att skydda olika livsmiljöer för hotade djur- och växtarter. Biotopskyddet gäller även för andra skyddsvärda miljöer som har ett kulturhistoriskt värde, som alléer, källor, odlingsrösen, pilevallar, våtmarker, stenmurar och åkerholmar.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Byggnader som anses särskilt värdefulla ur historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt och som är i gott skick, utan sådana ändringar som minskat det kulturhistoriska värdet, har klassats som särskild värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13§. Dessa får inte förvanskas.

Bebyggelse av kompletterande värde för miljön

Alldaglig bebyggelse som är föredömligt väl förvaltdad och där eventuella till- och ombyggnader är anpassade till byggnadens karaktärsdrag går under kategorin bebyggelse av kompletterande värde för miljön. Klassificeringen omfattar även bebyggelse med förvanskade karaktärsdrag, men som genom sin ålder och anknytning till ortens

historia ändå anses ha ett stort kulturhistoriskt värde. Ev. förändringar ska utföras med varsamhet så att byggnadens karaktärsdrag beaktas och värdena tas till vara.

Övrig bebyggelse

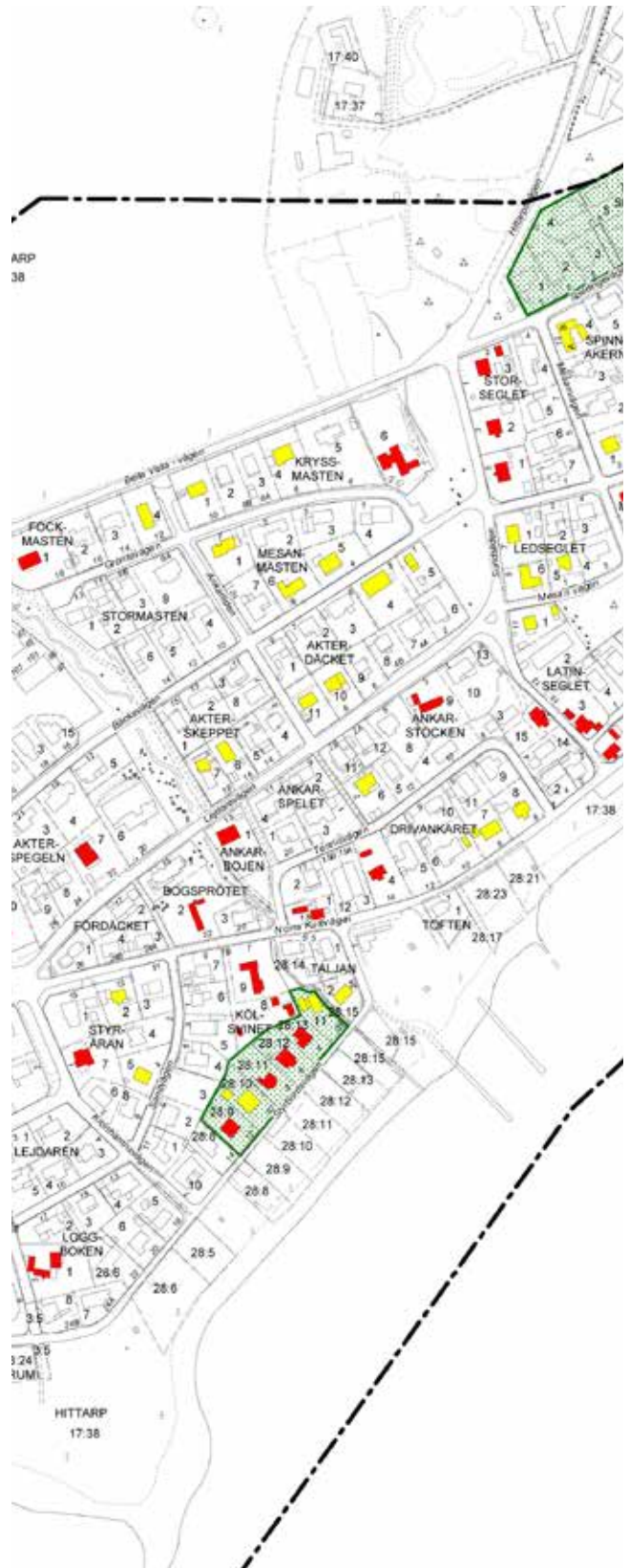
Denna bebyggelse saknar inte kulturhistoriskt intresse. Ibland har de hamnat utanför klassificeringen på grund av förvanskande om- och tillbyggnader, men under dessa finns ofta många kvalitéer. Vid framtida ändringar bör strävan vara att ta till vara dessa. Även nyare bebyggelse som tillhör denna grupp kan i framtiden komma att omvärderas då grunden för värderingarna hela tiden ändras. I texten tas övrig bebyggelse endast upp i begränsad utsträckning.

Att bedöma kulturhistoriskt värde

Klassificeringen grundar sig på ett komplex av värden som kan delas in i tre grupper: dokumentvärden, upplevelsevärden och övergripande/förstärkande värden. Värderingen baseras på den modell som Riksantikvarieämbetet gett ut i skriften Kulturhistorisk värdering av bebyggelse, Axel Unnerbäck (2002).

Till dokumentvärdena räknas byggnadshistoriska, teknik-historiska, samhällshistoriska och personhistoriska värden m fl. Dessa värden är absoluta, objektiva och kan lätt jämföras med motsvarande värden i byggnader från andra områden eller regioner. Ålder är här ett värde, men inte i sig själv utan i relation till andra värden och upplysningar om byggnadernas historia. Värdena kan berätta om tekniska innovationer i konstruktionen, planlösningar, byggnadsdetaljer, på vilket sätt byggnaderna har använts, vilka samhällsfunktioner som bedrivits i byggnaderna, hur man levt och umgåtts, betydelsefulla personers födelsehem etcetera. Samtliga dokumentvärden belyser på olika sätt olika sidor av den historiska utvecklingen i ett område.

Till dokumentvärdena kan läggas upplevelsevärden. Upplevelsevärden kan vara självständiga men också verka förstärkande på övriga värden, ofta är de oberoende av ålder. En byggnads arkitektoniska värde är ett exempel, men också patina, kontinuitetsvärde, symbol- och identitetsvärden liksom traditionsvärden. Både dokumentvärdena och upplevelsevärdena kan byggas på med förstärkande värden så som kvalitet, autenticitet, sällsynthet, representativitet m m.

Lagstiftning

Kulturminneslagen (KML)

Kulturarvet och kulturmiljön är en del av välfärden i det samhälle vi lever i. Lagen om kulturminnen m.m. (KML) inleds med en så kallad portalparagraf: "Det är en nationell angelägenhet att skydda och vårda vår kulturmiljö. Ansvaret för detta delas av alla. Såväl enskilda som myndigheter skall visa hänsyn och aktsamhet mot kulturmiljön." Kulturminneslagen ger möjlighet till att skydda byggnader som byggnadsminnen, den starkaste form av skydd en byggnad kan få. För att en byggnad eller miljö skall förklaras som byggnadsminne skall den anses vara synnerligen märklig eller ha ett nationellt intresse. Ingenting får ändras, rivas eller tillföras ett byggnadsminne utan tillstånd från länsstyrelsen, och fastighetsägaren har skyldighet att underhålla byggnaderna så att det kulturhistoriska värdet inte förminskas. KML reglerar också skyddet av kyrkobyggnader och kyrkogårdsmark som anlagts före 1940. Även fornlämningar skyddas och får inte tas bort utan länsstyrelsens tillstånd. I Hittarp finns inga byggnader som omfattas av KML, det närmsta byggnadsminnet är Kulla Gunnarstorps mölla, däremot finns det flera fornlämningar.

Miljöbalken

Miljöbalkens tredje kapitel innehåller grundläggande bestämmelser för hushållningen med landets mark- och vattenområden. Ibland kan de allmänna intressena vara av riksintresse. De är värdefulla även ur ett nationellt perspektiv, och ska skyddas mot påtaglig skada. Miljöbalken reglerar även hur konflikter mellan olika riksintressen ska hanteras.

Hittarp gränsar till riksintresse för kulturmiljö Kulla Gunnarstorp – Allerum och ingår i riksintresseområde för naturvården. Här finns ekologiskt känsliga områden och arter, bäckar, raviner och kustremsan som har strandskydd.

Hålebäcken med sin bäckravin anses vara en nyckelbiotop, men även de andra bäckarna är skyddade som småbiotoper enligt miljöbalken. Vattnet utanför kusten från Hittarp och mot nordväst ingår i det för friluftslivet riksintressanta området Kullaberg. Landborgen vid Hittarp-Domsten och Allerums by ingår, enligt översiktsplan 2002, i den nationella bevarandeplanen för odlingslandskapet.

Plan- och Bygglagen (PBL)

Plan- och Bygglagen (PBL) är ett kommunalt redskap som reglerar hur städer, tätorter och landsbygd skall planeras och bebyggas på ett sätt som tillgodoser både allmänna och enskilda intressen. PBL innehåller också möjligheter att säkerställa kulturhistoriskt värdefulla miljöer. Enligt andra kapitlet ska "bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan/..." (PBL 2:6§)

Den paragraf som ligger till grund för den högsta klassificeringen i bevarandeprogrammet är den trettonde paragrafen i åttonde kapitlet (PBL 8:13§): "En byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas." Det samma gäller tomter, anläggningar eller bebyggelseområden som är särskilt värdefulla. Om byggnadsverket är särskilt värdefullt från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt, ska det underhållas så att de särskilda värdena bevaras (PBL 8:14§). På kartan har sådana särskilt värdefulla byggnader markerats röda. Bebyggelsen i Hittarp har vidare kategoriserats till "bebyggelse av kompletterande värde för miljön" samt "övrig bebyggelse". Även för sådana byggnader kan PBL 8:13§ vara tillämplig som ingående i ett särskilt värdefullt bebyggelseområde eller då dess egna kvaliteter med tiden omvärderas.

Fiskare i Hittarp, fotografi från Hittarps byaförening.

En annan viktig reglering i PBL är den så kallade varsamhetsparagrafen, PBL 8:17§. Den lyder:

”Ändring av en byggnad och flyttning av en byggnad ska utföras varsamt så att man tar hänsyn till byggnadens karaktärsdrag och tar till vara byggnadens tekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden.” Detta gäller alla byggnader, inte bara de som på kartan i bevarandeprogrammet markerats gula, även om en klassificering ger extra tyngd åt kraven på varsamhet.

Vid bygglovsprövning bedöms huruvida den önskade byggnadsåtgärden överensstämmer med detaljplanebestämmelser och med PBL:s generella regler, bland annat med hänsyn till trafik, stads- eller landskapsbild och förhållanden på granntomter och i omgivningen, kraven på varsamhet och skydd mot förvanskning etc. Det åligger den enskilde byggherren att följa de ovan nämnda lagreglerna i rimlig utsträckning även i de fall då inget bygglov krävs.

Bevarandeprogrammets klassificeringar utgör ett underlag för att hävda kulturhistoriska värden med stöd av PBL. Vid detaljplanläggning eller upprättande av områdesbestämmelser kan juridiskt bindande skydds- och varsamhetsbestämmelser meddelas. Skyddsbestämmelser, vanligtvis betecknade med q, brukar förenas med rivningsförbud. I vissa fall tillämpas även markanvändningen Q,

där bevarandeintresset är det centrala och byggnadens användning är underordnad detta intresse. I planbestämmelserna kan dessutom ges konkreta utformningskrav i fråga om material och utförande, liksom att bygglovsplikten kan utökas. Exempelvis kan underhållsåtgärder, trädfällning med mera göras lovpliktigt där detta anses befogat. Innan nya detaljplaner eller områdesbestämmelser antas, måste berörda fastighetsägare få möjlighet att yttra sig, till exempel angående de praktiska och ekonomiska konsekvenserna av de föreslagna skydds- och varsamhetsbestämmelserna.

Bevarandeprogrammets klassificering gör att man vid bygglovsprövning tar stor hänsyn till det kulturhistoriska värdet och det är dessa kriterier som styr vilka förändringar som kan godtas. Klassificeringen innebär inte automatiskt någon utökad bygglovsplikt. Däremot kan bedömningsgrunden förändras angående vilka yttre åtgärder som väsentligt ändrar byggnadens karaktär och därigenom kan anses bygglovspliktigt, till exempel vid ommålning, fönsterbyte eller ändring av skorsten och andra byggnadsdetaljer. Vad som anses ändra byggnadens karaktär och således är bygglovspliktigt avgörs från fall till fall. Säkrast är att kontakta stadsbyggnadskontoret för ett förhandsbesked innan man planerar för mycket. Både stadsbyggnadskontoret och Kulturmagasinet i Helsingborg kan ge värdefulla råd inför underhåll, ombyggnader och liknande.

Hittarp

Hittarp ligger vid Öresunds kust cirka sju kilometer norr om Helsingborgs stadskärna, nordväst om Mariastaden och söder om Domsten. I Kulturminnesprogram för Helsingborgs kommun (Helsingborg 1991) fastställs att bebyggelsemönstret i Hittarp präglas av landborgens topografi. Bebyggelsen härrör till största del från efterkrigstiden med det finns en blandning av epoker som är av stor betydelse för att förstå historien. Kulturminnesvårdsprogrammet slår fast att det är av stor vikt att detta är tydligt avläsbart.

Hittarp breder ut sig över sluttningen ner mot havet, längs med landborgens kant. Samhället är nästan ihopvuxet med grannområdet Laröd. Med Hittarp avser vi här området söder om Kulla Gunnarstorps naturreservat. Åt öster avgränsas Hittarp av Bella Vista Vägen och i väster av Öresunds vatten. Avgränsningen mot Laröd är satt väster om Hittarpsvägens början och söder om Laröds skola. Sperlingeskogen bildar en naturlig ridå i riktning åt sydväst ner mot Södra kustvägens slut.

Naturen i Hittarp

Miljön i Hittarp är säregen. Naturen med sin dramatiska topografi med landborgens branter, de frodiga ravinerna, bäckarna, havet, strandängarna och skogen präglar villasamhället. Hittarp ligger på, längs med och nedanför landborgen ner mot Öresund. Orten har starka band till havet och skiljer sig från grannen Laröd som präglas av sin jordbruksmark och sina slätter. Landborgen började formas av sandsten och lerskiffer för 195 miljoner år sedan. Ravinerna formades för 10 000 år sedan då vatten borrhade sig ner igenom kalkstenslagren i berget. Landborgen är ett karaktäristiskt landmärke för Öresundskusten kring Helsingborg, från Kulla Gunnarstorps marker i norr till Ättekulla söder om Helsingborg. I Hittarp – Laröd är landborgen som högst med sina 35 meter i höjdskillnad från havet.

Lodrätt mot havet löper ravinerna och bildar djupa dalar. Genom Hittarps raviner rinner tre bäckar; Gröntebäcken,

Sperlingebäcken och Hålebäcken. Gröntebäcken som har sin mynning i Allerums mosse rinner vidare genom Gröntedamm och har sedan sitt utlopp vid Hamnplan. I bäcken fanns under 1920-talet rikligt med bland annat laxöring. Efter 1930 försvann fisken, antagligen på grund av den ökade bebyggelsens orenade avloppsutsläpp, samt att bäcken lades i rör under Lejdarevägen. Sperlingebäcken har sitt utlopp vid Sundslidens nedre del. Den tredje och sydligaste bäcken, Hålebäcken, har grävt sig djupt ner i dalen. Den rinner från Laröd ner genom "Blåbärsdalen" där det förr i tiden fanns ängar och betande kor. Hittarp ligger längs stranden som sträcker sig från naturreservatet i norr via revet söderut ner mot serpentinvägen i Laröd. Ovanför stranden, nedanför kustvägarna finns det gamla så kallade tånggrätter. Det är obebyggda tomter som i de flesta fall tillhör fastigheten på andra sidan de kustnära gatorna Styrbordsvägen och Södra kustvägen. När gårdarna fortfarande hade odlingar var denna tomt till för att torka tång som kunde användas som gödning till grödorna. På tomten kunde även hängas fiskenät.

Hittarps historia

Mellan 1863 och 1951 tillhörde Hittarp Allerums kommun. År 1951 bildades Ödåkra kommun där Hittarp ingick och vid kommunreformen i början av 1970-talet inkorporerades Ödåkra i Helsingborgs stad.

Arkeologer har hittat spår av bebyggelse i Hittarp från den yngre stenåldern (cirka 3500–1500 f. Kr.) Det har bland annat upptäckts sliprännor på en bergssida i ravinen i Sperlingebäcken. Strax öster om Hittarpsvägen ligger Sperlingehögarna som är gravar från bronsåldern. Fynd där ifrån vittnar om en välbärgad befolkning. Under 1100-talet bröts den värdefulla naturtillgången sandsten både i Laröd och i Hittarp, en näring som fortsatte i Larödstrakten fram till mitten av 1600-talet. Bland annat tror man att både Helsingborgs slott och Kronborgs slott i Helsingör byggdes med denna sandsten.

Det äldsta skriftliga belägget för ortsnamnet Hittarp är

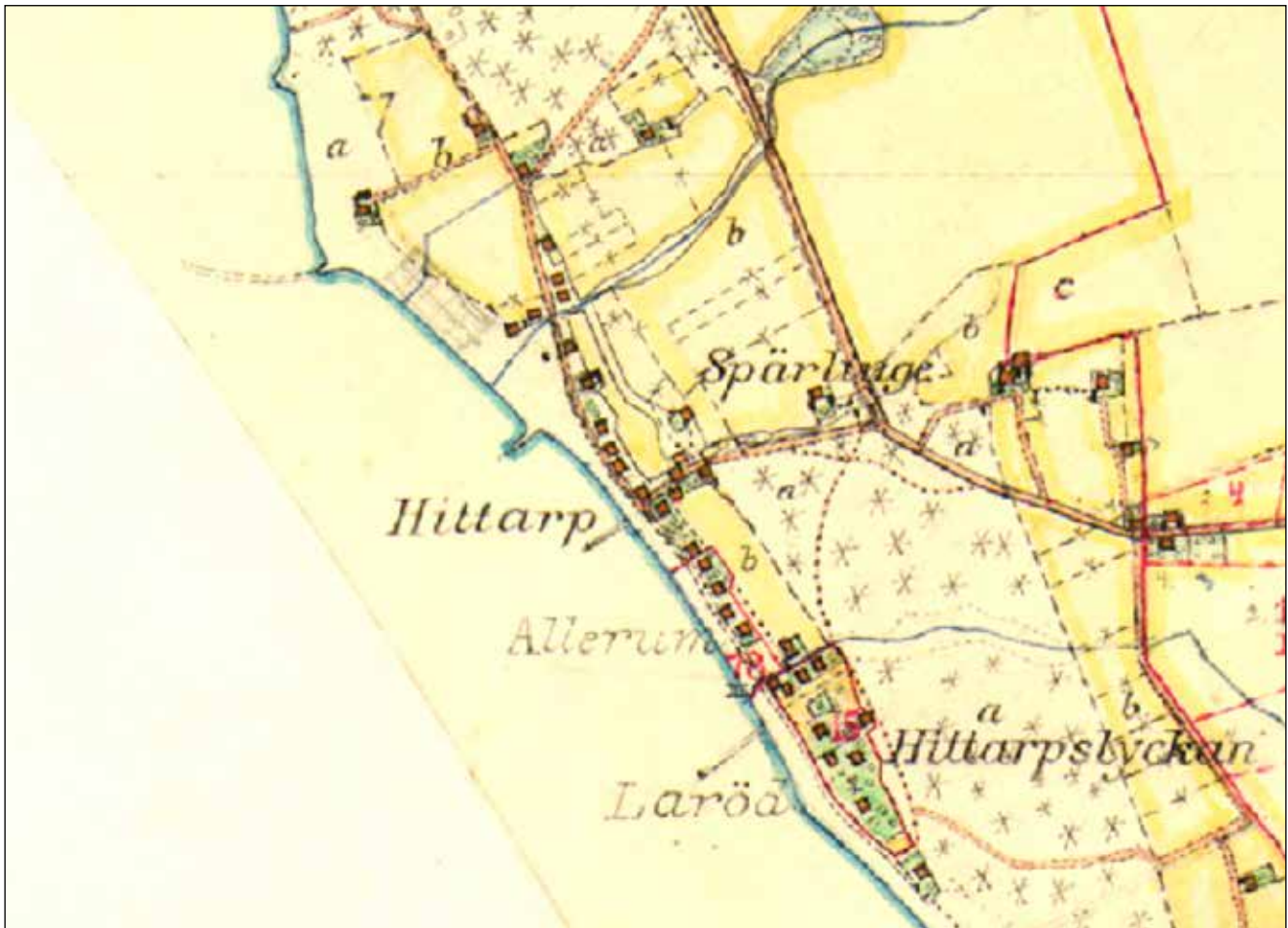
På Skånska rekogniceringskartan från 1815 finns några gårdar utmärkta. Det finns än idag gårdar som med all säkerhet härstammar från 1700-talet.

funnet på Buhrmanns karta från 1684, då skrevs namnet "Hittarpa läge". Också på 1700-talet och under den första halvan av 1800-talet skrevs namnet som "Hittarps läge" eller "Hittarps fiskläge". Att ordet läge är med visar att orten ursprungligen varit ett fiskeläge. Carl von Linné passerade Hittarp på sin Skåneresa 12 juli år 1749. Han färdades över stranden som då den var enda farbara vägen att tillgå. I omgivningen fanns vångar, fälader och ett fåtal torp och fiskarstugor. Tallskogen

som idag finns både öster och väster om Hittarp planterades först på 1880- och 90-talen för att binda den flyktiga sandrika jorden. Befolkningen livnärde sig främst på havet, som fiskare, sjömän och på småskaligt båtbyggeri. Inkomst inbringades också från bärgning av förlista fartyg och dess

last, någon riktig hamn har det aldrig funnits. Vid slutet av 1800-talet fanns hantverkare, tulltjänstemän och byn hade sin egen byggmästare.

Hittarp bestod fram till slutet av 1800-talet av ett fåtal mindre gårdar med boskap som betade på den karga jorden. De byggdes som utgårdar till Kulla Gunnarstorps gods, som ligger enbart några kilometer norr om Hittarp. Torparna fick utföra dagsverken på godset samt betala arrende för sina gårdar. All mark ägdes ursprungligen av Kulla Gunnarstorps gods och invånarna i Hittarp var arrendatorer under godset. Torpens arrendekontrakt löpte över elva år, 1908 gick samtliga kontrakt ut utan att förnyas. Torparna erbjöds att lösa in sina hus och hyra en bit jord, under 1920-talet kunde tomterna friköpas.

På Häradsökonomiska kartan från 1910–15 syns hur byn vuxit. Byggnader har uppförts längs Södra och Norra Kustvägen.

Några av de hus som är byggda under 1800-talet sägs vara uppförda av tegel som blev över när det nya slottet på Kulla Gunnarstorp byggdes på 1860-talet, som till exempel Wennerströms hus på Lejdarevägen, det gamla boningshuset vid telegrafstationen på Norra Kustvägen 7 samt fanspetshuset på Norra Kustvägen 8.

Turismen

I slutet av 1800-talet tog resandet och turismen fart. Fritid var ett begrepp som först nådde de högre klasserna, och det var de som i slutet av 1800-talet upptäckte den idylliska fiskarbyn Hittarp på sluttningen ner mot Öresund.

Badorter hade redan grundats på andra ställen längs de svenska kusterna, och salta bad och havsluft ansågs hälsosamt. Från början var badet mest en ren hälsokur, men sedan kom själva havsbaden och umgänget att få större betydelse. På den skånska Kullahalvön fanns andra stora badorter som Mölle och Arild, dit järnvägen drogs via Höganäs. Där byggdes både hotell, pensionat och sommarvillor.

De förmögna lät under 1880-talet bygga sina sommarvillor i trä i utsirad schweizerstil. Villorna hade liknande funktioner som stadsvåningarna med salong, herrum och matsal, fast med enklare standard. Tjänstefolket flyttade med ut till landet och utförde även de sina sedvanliga

Flygfoto över Hittarp 1939

funktioner, fast med fler uppgifter att utföra. De som inte hade egna villor bodde på hotell eller pensionat. Andra sommargäster hyrde in sig hos den bofasta kustbefolkningen, som fick en ny inkomstbringande näring. Familjerna själva flyttade ner i källaren eller upp på vinden. Under 1880-talet byggdes separata badhus för damer och herrar. De låg ute på långa bryggor längs stränderna, och man badade i bassänger i havet. Så småningom blev det populärt med fria bad, till för både män och kvinnor, och de flesta badhus försvann.

Till Hittarp byggdes ingen järnväg, men turisterna tog sig dit ändå. År 1885 hade badhus byggts på bryggändarna för sommargäster. I Hittarp uppfördes också sommarvillor

i trä under 1880-talet, men ingen av dessa finns kvar idag. En ålderdomlig träpaviljong med snickarglädje i en modern villaträdgård på Norra Kustvägen 10 skvallrar om att boningshuset nog ersatt en äldre byggnad. Paviljongen tjänade som matsal åt familjen Löfwall som byggt en sommarbostad på platsen kring sekelskiftet 1900. Fortfarande finns det kvar flera gamla villor som ursprungligen använts som sommarhus. Vissa är ombyggda, medan andra står kvar intakta. Turismen och sommarvillabygget ökade på 1920-talet. En lokal byggnadsfirma, Johan Persson & Co uppförde många av husen under 1920- och 30-talet. Bland annat sitt eget hus och flera sommarvillor på Norra Kustvägen.

En numera riven sommarvilla i Hittarp från 1880-talet. Fotografi från Hittarps byaförening.

På 1930-talet började byn befolkas av fler året runt-boende. Välbeställt folk ville ha en rymlig villa vackert belägen borta från stadens smuts. Parallellt började de mindre sommarhusen för gemene man uppföras. År 1934 ägde Fritidshusutställningen i Stockholm rum. Där visades nationalromaniska, timrade stugor samtidigt med funkis-stugor med enkla linjer och flata tak. År 1938 infördes semesterlagen och allas rätt till två veckors semester. I Hittarp finns fortfarande flera exempel på mindre sommarstugor från 1930-talet, även om många har byggts om och till. Under beredskapsåren på 1940-talet var delar av byn avspärrad för allmänheten och de som bodde innanför avspärningarna fick visa pass. I området finns bunkrar kvar sedan den tiden, bland annat en på Tappesbrovägen.

Systrarna Lindblad på stranden med Norra Kustvägen i bakgrunden, fotograferat på 1920-talet.

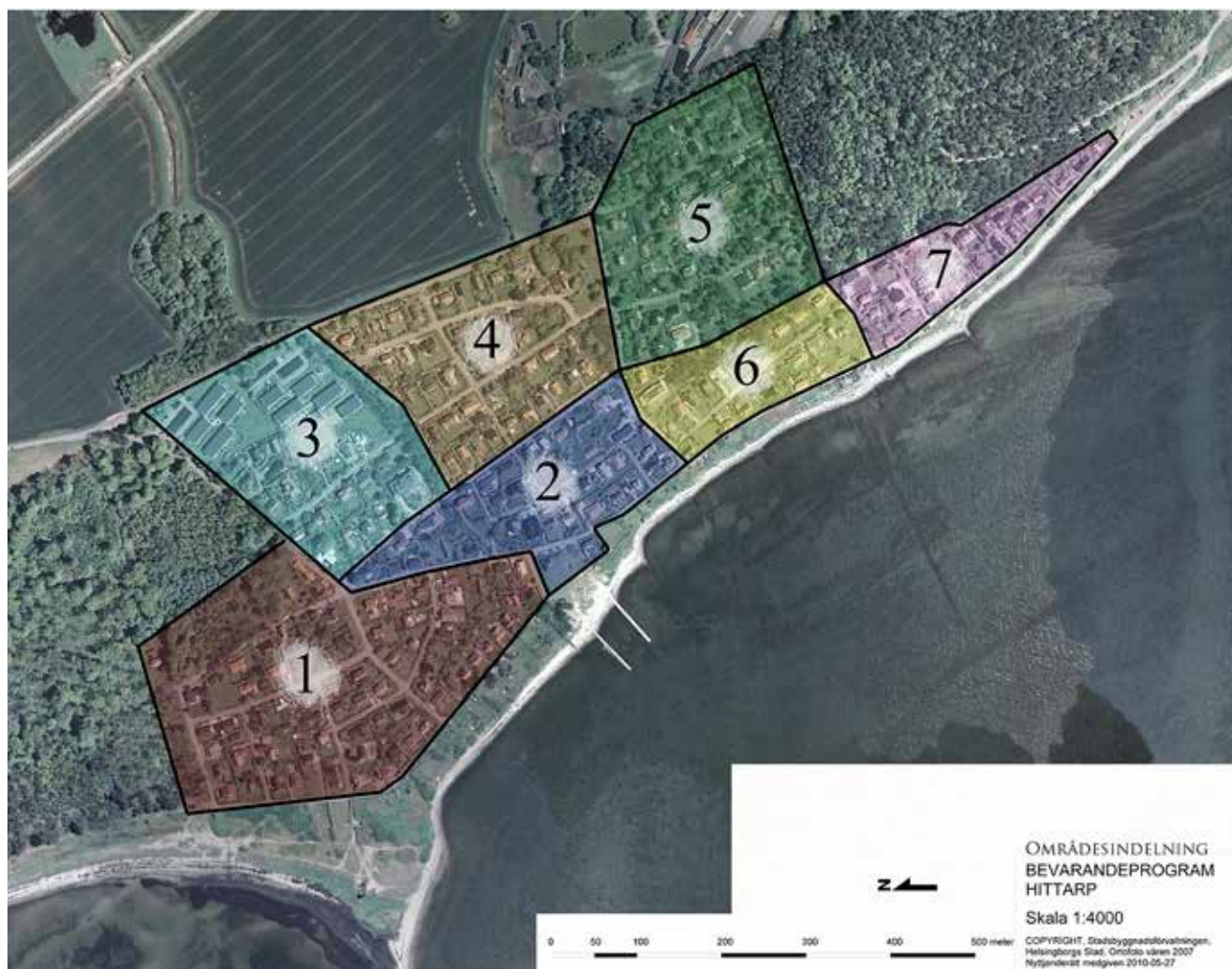

*Hittarp med Hamnplanen i bakgrunden, ev. fotograferat på 1970-talet.
Fotografi från Hittarps byaförening*

Även villabyggandet har påverkats av den militära zonen, och det har rått byggförbud på vissa platser. Idag innefattas fortfarande vissa delar av Hittarp av riksintresset för totalförsvar.

För stora delar av Hittarp gäller fortfarande en byggnadsplan från 1941, tomterna fick bebyggas till 20 % med friliggande envåningshus med en maximal byggnadshöjd på 5,2 m med 45° takvinkel och inredd vind. På 1950-talet uppfördes många så kallade tjänstemannavillor i Hittarp då allt flera bosatte sig permanent. Att det inte byggdes ännu mer och i snabbare takt kan ha berott på olika faktorer, exempelvis att det dröjde innan godset

Kulla Gunnarstorp började sälja av mark. Dessutom fanns det en resolution om byggförbud gällande Hittarp och Laröd innan väg- och avlopp byggts ut. Husbyggarna fick söka dispens hos Länsstyrelsen i Malmö tills förbudet delvis upphörde 1957. Villabyggandet accelererade under 1960-talet och så småningom hade Hittarp övergått från att vara en by med sommarturism till en villaförort. Idag är bebyggelsen i Hittarp blandad och än så länge finns spåren från samhällets olika epoker kvar.

Hittarp beskrivs geografiskt i sex olika områden, från norr till söder. Områdena har getts olika kulörer som återfinns i sidhuvudet för att det ska bli lättare att hitta i programmet. På sidan 64 finns det också en fastighetsförteckning med sidhänvisning.

Kvarter och fastigheter i Hittarp

OMRÅDE 1 – LANDGÅNGEN, FÖRSKEPPET, LOGGBOKEN, LEJDAREN, STYRÅRAN, KÖLSVINET OCH TALJAN

I Hittarps nordvästra del ligger kvarteren Landgången, Förskeppet, Loggboken, Lejdaren, Styråran, Kölsvinet och Taljan. Den västra, flacka delen gränsar mot strandängarna, revet och havet, medan den östra delen reser sig med landborgens höjning. Sommarhusen från 1920-talet längs Styrbordsvägen behandlas separat.

När man tittar på äldre kartor, som geometrisk karta över Kulla Gunnarstorp:s säteri av Johan Heimeberg 1738, finns det inte mycket bebyggelse över huvud taget. Området bestod av betesmark och strandängar samt några utgårdar till Kulla Gunnarstorp. Norr om området planterades i

slutet av 1800-talet tallskog för att binda den flyktiga jorden. År 1910 fanns det cirka 37 stycken hus utmärkta på ekonomiska kartan, men på ett flygfotografi från 1939 hade det byggts mer längs kusten. Husen, främst sommarstugor från 1920-talet, låg som ett band mot havet och i mitten av området fanns ett fält. Under 1950-talet började området bebyggas med åretruntbostäder vilket har fortsatt till våra dagar. På Tappesbrovägens norra sida ligger en bunker som tillhör den svenska försvarslinjen längs kusten under andra världskriget.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Förskeppet 2 "Linggården"

Denna paviljong kallas Linggården och ligger på Gränselundsvägen 11. Den ägs av gymnastikföreningen Ling som driver verksamhet på platsen. Byggnaden är en före detta sommarstuga. 1958 då ägarna till Kulla Gunnarstorp upplät marken till gymnastikföreningen flyttades den till platsen från Klyvarevägen. Byggnaden är gulmålad med vita knutar, i ett plan med gråmålad grund. De vitmålade helfönstren sitter på rad. Det relativt flacka sadeltaket är belagt med papp och en skorsten är murad inock. Dess höga kulturhistoriska värde består i att den är en välbevarad och tidstypisk byggnad. Den etablerade föreningsverksamheten har ett lokalthistoriskt värde, många barn har gymnastiserat genom åren och haft uppvisningar på gräsplanen utanför. Den är en del av Hittarps 1950-tals karaktär, då det fanns många idrottsföreningar och byn fortfarande låg långt från Helsingborg.

Förskeppet 2

Förskedet 5

Förskedet 5

Vid verandan på Wennerströms hus i början av 1900-talet. Fotografi från Hittarps byaförening.

Förskedet 5 "Wennerströms hus"

På Gränselundsvägen 5 ligger "Wennerströms hus", byggt ca 1880 av tegel som sägs ha blivit över när Kulla Gunnarstorps slott byggdes. Huset är i ett plan med inredd vind. På den södra sidan finns en glasveranda med snickarglädje. Huset har en låg gråmålad sockel. På det eternitbelagda sadeltakets norra sida sitter en liten homeja. Takfoten är utsvängd och på taknockens västra sida finns en modern skorsten. Teglet var ursprungligen rödbrunt och fogarna vita. Numera är huset vitmålat och har byggts till med en entré och en liten balkongförsedd påbyggnad åt väster. De blåmålade, spröjsade fönstren i bottenvåningen är nytillverkade. På kortsidan utåt gatan finns två igensatta fönster, gavelröset är panelklätt och där finns ett vitmålat vertikalfönster med spröjs. Huset har ett högt kulturhistoriskt värde som ett av de äldre husen i Hittarp.

Gränselundsvägen 20 (del av Kulla Gunnarstorp 1:21)

Det nationalromantiska sommarhuset byggdes 1932–33 för grevinnan Elsa von Seths räkning i ett plan med inredd vind. Huset ligger i en backe med Kulla Gunnarstorp naturreservat kring tomten och en låg stenmur som gränsar mot Gränselundsvägen nedanför. Stugan har ett brant sadeltak med enkupigt tegel, som från början var halmtäckt. På taknocken står en murad skorsten. Grunden är murad av cement och natursten och stående tjärfärgad träpanel täcker väggarna. Fönstren är rödmålade mittpostfönster med spröjs och blåa fönsterluckor. Ursprungligen fanns en indragen mittdel med en tempellik kolonnad av trästockar som höll upp taket. Numera är den igenbyggd och istället finns en veranda med skärmtak som bärs upp av pelare. Till huset hör även en mindre ekonomibyggnad som är sammanbyggd med huvudbyggnaden. Bebyggelsen är mycket kulturhistoriskt värdefull därför att den representerar den andra sommarhusepoken i Hittarp. Den har genomgått få förändringar och är dessutom miljöskapande där den ligger vackert stugromantiskt i sluttningen upp mot naturreservatet.

Hittarp 27:96

På Gränselundsvägen 4 ligger denna pampiga sommarvilla som byggdes runt sekelskiftet 1900. Villan ligger mitt på en stor tomt i sluttningen ner mot havet med Kullabergs naturreservat i ryggen och med stora träd i tomtens utkant. Byggnaden är i ett och ett halvt plan med vind och källare och har brant sadeltak belagt med rött enkupigt taktegel. På vardera sidan av takfallet finns två kupor. Fönstren är höga, grönmålade mittpostfönster, förutom mot väster där det sitter ett större fönster. Fasaden är vitputsad, men var från begynnelsen mörkare gul. Sockeln är utkragad och längst ner mot marken är den belagd med gultonad spritputs. På byggnadens långsida finns en farstuvist i trä med snickarglädje och glasade, spröjsade sidoväggar. Sadeltaket hålls upp av två svarvade kolonner som kröns av en fronton. Bredvid huvudbyggnaden, på dess östra sida, ligger en liten ekonomibyggnad. Den är hoplänkad med boningshuset genom en mur på villans baksida. Stilen på huset är en blandning av nationalromantik och jugend. Det stora kulturhistoriska värdet består i att huset är i så gott som oförändrat skick sedan det byggdes. Det är ett ståtligt byggnadsverk och en av de äldsta sommarvillorna som finns kvar, den vittnar om den tidiga turistepoken i Hittarp.

Gränselundsvägen 20 (del av Kulla Gunnarstorp 1:21)

Hittarp 27:96

Hittarp 27:110

Hittarp 27:110 "Kruarens hus"

Strax nedanför den stora sommarvillan ligger kruarens hus i korsningen Kruareliden och Gränselundsvägen. På 1850-talet var den "kruare" (krögare) som gav sitt namn till Kruareliden bosatt här. Krogen låg borta på Norra Kustvägen. På denna plats står idag en samling byggnader som härstammar från sekelskiftet 1800. Huvudbyggnaden är murad i 1½ plan. Sockeln är gråmålad. Mot Gränselundsvägen finns en frontespis med påbyggt burspråk och balkong som markerar husets mitt. Byggnaden har brant takfall lagt med rött enkupigt tegel och har en hög murad vitputsad skorsten. Fönstren i burspråket är nya och har falska spröjsar. I resten av huset är det tvåluftade sexdelade fönster målade i blått. Runtom den lilla tomten är en låg mur av gråsten uppförd. Byggnaderna har ett stort kulturhistoriskt värde för att de har behållit sin form och sitt uttryck väl, även om vissa förändringar skett.

Kölsvinet 8 och 9 "Gamla telegrafstationen"

På Norra Kustvägen 7 ligger den gamla telegrafstationen. Den äldsta delen av gården byggdes 1860 av fiskaren och småbrukaren Nils Petter Andersson. Tegelstenarna sägs vara överblivet tegel från bygget av Kulla Gunnarstorps slott. År 1912 byggdes huset ut i vinkel mot den äldre byggnaden, det är den nyare delen vi ser från Norra Kustvägen. Kring sekelskiftet 1900 inrymde byggnaden butik samt telefonstation som drevs av Tina Andersson. Längst inne på gården ligger undantagsstugan från slutet av 1800-talet med pappklätt sadeltak, panelklädda väggar och påbyggd glasveranda. Dit fick den äldre generationen flytta när de unga tagit över. Det lilla före detta höns huset är precis som boningshuset från början av förra seklet, på tomten växer även en gammal kastanj. Det höga kulturhistoriska värdet ligger i originalmaterialen, volymen och utförandet, såväl i de enskilda byggnaderna som i byggnadsgruppen. Husen har alla en funktion och de har tillkommit efterhand som det fanns behov för dem. Det är en välkänd gård som "alltid funnits där" och som är en del av Hittarps historia. *Rivningslov för höns huset beviljades i oktober 2012.*

Vid början av 1900-talet är den stora påbyggnaden av telegrafstationen nyligen uppförd medan det gamla boningshuset skymtar till vänster med sitt halmtak, foto Hittarps byaförening.

Kölsvinet 8 och 9

Snett bakom huvudbyggnaden, ligger det gamla brygghuset från 1912 med grunden från de gamla stallarna kvar till vänster i bild. Bakom syns den äldsta delen av boningshuset från 1860-talet.

Undantagsstugan från sent 1800-tal i kvarteret Kölsvinet.

Loggboken 1

Styråran 7

Loggboken 1 "Magnus Johanssons gård"

På Sjustensvägen 3 ligger det en gård med korsvirkeslänga i vinkel. Den fanns där redan på 1700-talet som ett torp som lydde under Kulla Gunnarstorp. Gården kallas för "Magnus Johanssons gård" namngiven efter den sjöman som bodde på gården under slutet av 1800-talet och byggde det stora huset 1882. Det uppfördes i ljusmålad träpanel i en våning samt med inredd vind. Den nordliga längan, där korsvirket fortfarande framträder, har antagligen brukats som stall. Den västra längan kläddes med tegel och slammades 1973, samt byggdes ihop med det större fristående huset på gården. Mellan husen byggdes då en liten tillbyggnad med platt tak. På dess tak tronar en sluten glasveranda uppförd under 2000-talets första år. Samtliga längor har sadeltak, de mindre längornas är belagda med eternit. Det stora huset har genomgått förändringar, taket har belagts med betongtegel och fasaden är klätt med vitmenat fasadtegel. Fönstren är mittpostfönster med fönsterluckor på långsidorna och gavelröstets östra sida är klädd med brunmålad, stående panel. Huset har takfönster samt en murad skorsten. På den södra längan finns två murade skorstenar på taknocken och fönstren är samtliga av typen mittpostfönster med spröjs. Runt tomten finns en låg mur av gråsten. Gården har ett högt kulturhistoriskt värde på grund av sin ålder och placering. Trots förändringar går den äldre miljön fortfarande att utläsa. Klassificeringen omfattar inte senare tillkomna ändringar.

Styråran 7

Huset ligger på Kronhamnsvägen 1. Villan är från 1952 och ritades av arkitekt Lennart Granqvist i en och en halv våning. Byggnadens form utgår från ett traditionellt hus med sadeltak som delats och den västra delen förskjutits en bit framåt. I brottet finns en vädringsbalkong med smidesräcke. Nedanför balkongen finns entrédörren som får ett skyddat läge. Byggnaden är uppförd av rött tegel och har rött tegeltak. På taknocken finns en murad skorsten. Fönstren är helfönster med vita snickerier, de är inramade av en utkragning i teglet. Det höga kulturhistoriska värdet består i att huset är välbevarat med originalbeklädning, har genomarbetade detaljer och är representativt för sin tid. Bygglov för en tillbyggnad beviljades 2009, värderingen kan behöva uppdateras när denna genomförs.

SOMMARHUSEN FRÅN 1920-TALET LÄNGS STYRBORDSVÄGEN

På Styrbordsvägen 4–12 byggdes det ett band av sommarvillor på 1920-talet. Hittarpsföretaget Persson & Co stod för projektering och byggande och sålde villorna till hugade sommarhusspekulanter. Det höga kulturhistoriska värdet är knutet till den sammanhängande karaktären och att de flesta av villorna fortfarande är välbevarade i sitt ursprungsuttryck. De ligger stolt synliga för förbipasserande till land och sjöss och vittnar om ett dåtida sommarparadis.

De har alla liknande placering en bit in på tomten och snarlik volym och uttryck med sin blandning av nationalromantik och klassicism (med undantag av huset på Styrbordsvägen 10). Nästan alla är en och en halv våning höga med sadeltak, mörk träpanel eller tegel och vitmålade, spröjsade mittpostfönster. De flesta har delvis byggts om, men uttrycker ändå något av den gemensamma stil som många av de gamla sommarhusen i Hittarp hade då de uppfördes på 1920-talet.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §

Hittarp 28:9

På Styrbordsvägen 12 ligger Hittarp 28:9. Sommarvillan ritades 1925 av arkitekt Hugo Lindblad och byggdes av Persson & Co åt arkitekten själv. Lindblad hade arbetat i USA och influerats av amerikanska villor och dess verandor. Denna en och en halvplans villa är murad i tegel till skillnad från de andra husen på gatan. Verandan skyddas av det pagodlika, lätt svängda, taket som bärs upp av en kolonnad med skurna detaljer. Det tegelbeklädda sadeltaket saknar takfot och på krönet finns en murad skorsten. Byggnaden har kvar det mesta av sitt ursprungliga utseende.

Sommarvillan på Hittarp 28:9 som nybyggd på 1920-talet, privat bild.

Hittarp 28:9, sommarvillan som den ser ut idag. Inga förändringar är gjorda förutom att kortändorna har kalkats vita.

Hittarp 28:9 veranda

Hittarp 28:11

Hittarp 28:12

Hittarp 28:13

Hittarp 28:11

På Styrbordsvägen 8 ligger Hittarp 28:11. Huset är uppfört i en och en halv våning och har tegelklätt sadeltak med en murad skorsten. Entrén finns mot gården medan framsidan står med en glasveranda, skyddad av ett svängt pagodliknande tak. Verandan hade ursprungligen en öppen utformning, likt arkitekt Lindblads villa på Styrbordsvägen 12. Idag är de ursprungliga, småspröjsade glasrutorna ersatta av moderna helglasfönster och uterummet är stängt ut mot gatan. Huset är klätt med stående brun locklistpanel och har vitmålade knutar. Mittpostfönstren har dekorativt sågade vita fönsterkarmar och mittpostfönster med spröjs.

Hittarp 28:12

Grannhuset Hittarp 28:12 på Styrbordsvägen 6 är också i en och en halv plan, tak klätt med tegel, takkupa och en skorsten tvärs övernocken. Fasaderna är klädda med och brun liggande panel. Vissa förändringar har gjorts från det ursprungliga utseendet, bland annat är fönstren nytillverkade och fönsterluckorna borttagna.

Hittarp 28: 13

På Styrbordsvägen 4, Hittarp 28:13 står ännu en före detta sommarstuga, även den med sadeltak klätt med tegel, skorsten pånocken och brun stående panel samt vitmålade spröjsade fönster. På 1970-talet byggdes huset ut mot öster. Andra förändringar under årens lopp har varit att halmtaket bytts till tegel och att de vita fönsteromfattningarna försvunnit. Byggnaden knyter an till karaktären längs gatan.

Hittarp 28:13, foto av okänt datum från Hittarps byaförening,

Byggnader av kompletterande värde

Förskeppet 6

På Gränselundsvägen 3 ligger en liten sommarstuga från 1936 som har genomgått få förändringar sedan den uppfördes. Den är byggd i en våning, har pulpettak med papp och en skorsten klädd med plåt. Väggarna är klädda med stående rödfärgad träpanel och huset vilar på en låg gjuten gråmålad grund. Fönstren är vitmålade helfönster. Ytterdörren med speglar är också vitmålade och har en glastruta för ljusinsläpp. På gården finns en vattenpump. Byggnaden representerar den andra sommarhusepoken i Hittarp som uppstod under 1930-talet. Två modestilar härskade bland nybyggda sommarhus, funktionalism eller nationalromantik. Här syns ett exempel på funktionalism med rena linjer och utan onödiga dekorationer.

Hittarp 28:3 "Sillafrans hus"

På Styrbordsvägen 28 28:3 finner vi denna trävilla i ett och ett halvt plan. Huset är byggt 1928 på uppdrag av Frans "Sillafrans" Andersson. Den angivne arkitekten är en F. Andersson, vilket får en att undra om "Sillafrans" själv som stått för ritningarna. Huset har sadeltak klätt med modernt betongtegel, en modern takkupa, skorsten på nacken och vit stående panel samt grönmålade spröjsade fönster. Bakom ett nyuppfört lusthus finns en gammal stuga på tomten.

Hittarp 28:10

På Styrbordsvägen 10 ligger en enfamiljsvilla byggd 1950 av byggmästare Johansson & Fridlund. Arkitekt Hugo B. Jonsson ritade villan åt Fröknarna Bengtsson. På tomtens baksida finns även en sommarstuga från 1920-talet. 1983 genomfördes en fasadändring med takkupa och balkong, 2003 gjordes höjning av kupa samt ommålning.

Förskeppet 6

Hittarp 28:3

Hittarp 28:10

Kölsvinet 11

Landgången 3

Styråran 2

Kölsvinet 11

På Styrbordsvägen 2B ligger ett större hus i ett och ett halvt plan, som har drag av de gamla sommarhusen norr om detta. Det är dock byggt så sent som 1997, hopbyggt med en gammal 20-talsstuga. Proportionerna är annorlunda, främst större, fönstren är fler och täcker nästan husets kortsida.

Landgången 3 "Solvik"

På Revsvägen 3 ligger Solvik, en villa från 1930-talet. Solvik uppfördes som KFUK:s (de kvinnliga scouterna) föreningslokal. På andra sidan gatan låg tidigare KFUM:s föreningslokal för sina manliga scouter, men den slukades av eldens lågor för ett antal år sedan. Villan ligger mitt inne på den stora tomten och är uppförd i en och en halv plan i korsvirkesstil med vitputsad fasad och bruna bjälkar. Huskroppen har en hög sammanhållen kropp till skillnad från äldre, jordbundna korsvirkeslängor. Taket har lagts om med tegelimiterad plåt och pånocken sitter en hög, vitputsad skorsten. På taket finns även en takkupa med ett treluftsfönster, annars är de flesta fönster spröjsade mittpostfönster. Entrén har en farstukvist och den höga grunden är murad av gråsten och cement. Stilen är en blandning av nationalromantik och tjugotalsklassicism. Det kulturhistoriska värdet består i att huset har bevarat sina volymer och sin stil, även om takbeläggning och fönster bytts ut.

Styråran 2

På Norra Kustvägen 13 ligger denna enfamiljsvilla som byggdes 1945. I Hittarp finns inte många villor från 1940-talet och detta hus är ett av de få som finns kvar i relativt oförändrat skick. Villan är uppförd i ett och ett halvt plan med vitputsad fasad, mittpostfönster med fönsterluckor, hög gråmålad sockel samt källare. Sadeltaget är lagt med tegel, har en murad skorsten pånocken och en takkupa. Byggnaden har en sammanhållen symmetrisk volym med en entré på framsidans mitt skyddad av ett skärmtak.

Styråran 5

På Sandvägen 4 ligger denna tegelvilla från 1952 byggd och ritad av Lennart Andersson. Villan är i typisk 1950-talsstil uppförd mitt på tomten. Huset är murat i gult tegel i 1½ plan med källare. Det branta sadeltaket är belagt med enkupigt, rött tegel utan vindsquivor. Där finns en takkupa med ett treluftat fönster. Takfoten är profile-rad och skorstenen är smal och sitter tvärs övernocken. Mot gatan ligger en utbyggnad som har ett stort fönster med murad omfattning och kopparavtäckning. Till höger om den utskjutande delen ligger entrén skyddad under ett tunt plåttak. Byggnaden har en markerad gråmålad källarsockel. På den södra gaveln finns en balkong.

Taljan 2

På Styrbordsvägen 2A ligger denna en och en halv-plansvilla som uppfördes år 1980 åt Signe och Jan Lindvall. Villan är byggd på västra delen av den tomt där Hittarpshus låg fram till 1970-talet. Byggnadsritning av Sten Samuelssons arkitektbyrå hade liggande panel på gavlarna, men det är idag stående träpanel betsad mörkt brun. Huset är murat i rött tegel, har betongtegel på taket och vitmålade tvålufts-fönster med en utkragad murad list under. På takfallet mot väster finns en större kupa.

Styråran 5

Taljan 2

Förskeppet 1

Loggboken 7

Övrig bebyggelse

Förskeppet 1

På Gränselundsvägen 13 ligger denna moderna enfamiljsvilla från år 2004. Arkitekt är Anna Eliasson och den är uppförd av EIR-Bygg AB. Husets volymer är kompakta och fönstren upptar en stor del av fasaden mot väster medan den östra fasaden ger ett mer slutet intryck med färre och mindre fönster. Byggnaden har ett högt arkitektoniskt värde.

Loggboken 7

På Styrbordsvägen 24A ligger detta hus från 2005. Arkitekten till enfamiljsvillan är Christer Bergenudd. Byggnaden är i två plan och är putsad i ljus färg och har accenter med liggande, smal, brun träpanel. Fönstren är stora och ligger som band i båda våningsplanen och taket är platt. Huset skiljer sig från andra hus på gatan men är föredömligt i sina proportioner och har ett högt arkitektoniskt värde.

OMRÅDE 2 – FÖRDÄCKET, BOGSPRÖTET, ANKARBOJEN, ANKARSPELET, ANKARSTOCKEN, DRIVANKARET OCH TOFTEN

Området ligger centralt i Hittarp med Lejda-revågen åt öster, havet, Hamnplan och Norra Kustvägen åt väster samt Sundsliden åt söder. Hela området sluttar ner mot havet och två bäckar förstärker den speciella miljön. Kvarteren består av friliggande hus med allt från fiskartorp från 1700-talet, till renoverade sommarhus och moderna nybyggda villor. Här har det byggts mycket under hela 1900-talet. Många byggnader är hårt renoverade, och har därigenom förlorat sin specifika karaktär. I det nuvarande kvarteret Drivankaret låg en gång "Ingemans lycka", ängsmark där djur fick bete. På 1930-talet anlades den så kallade "Havsbanan", en tennisbana av byggmästare Persson. Han fick köpa mark från greven på Kulla Gunnarstorp efter löfte om att inte bebygga marken. Tennisbanan låg kvar till 1987. Då bebyggdes området trots allt med villor, men det var efter byggmästare Perssons tid.

På Norra Kustvägen 2 fanns Hittarps kanske mest kända affär som startades runt sekelskiftet 1900 av Hilda Månsson som även hade bageri i huset. Från 1914 drev Amanda Svensson verksamheten med familjen under många år. Det fanns även kafé i trädgården. Den sista affärsinnehavaren la ner butiken 1969. Förutom affär har det även funnits andra verksamheter i området. Johan Persson startade byggnadsfirman Persson & Co tillsammans med Walfrid Johansson 1916 på Sundsliden 2. Företaget byggde många hus i Hittarp. I den numera rivna snickerilokalen tillverkades inredningsdetaljer på vintern och husstommar om sommaren. Lokalen användes, förutom som snickeri, även för diverse sammankomster och som danslokal.

De kulturhistoriska värdena ligger i de välhållna husen som vittnar om områdets olika utvecklingsfaser från 1700-tal fram till 1930-tal.

Norra Kustvägen fotograferad 1906, foto Alfred B Nilsson, Helsingborgs museers samlingar.

Fotografi över Norra Kustvägen år 2008.

Ankarbojen 1

Ankarbojen 1, huset längst till höger, foto Hittarps byaförening.

Ankarstocken 9. Den ålderdomliga korsvirkeskonstruktionen syns tydligt på gårdens gavel. Verandan är ett senare tillägg.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13§

Ankarbojen 1

På Lejdarevägen 13 ligger en stor ståtlig villa i Helsingborgstegel med mansardvåning och källare. Den är troligen uppförd av Hittarpsföretaget Persson & Co under 1920-talet på beställning av fröken Justine Clemensson. Taket är brutet och lagt med röda tegelpannor som är murade upp inocken. Takfoten har en profilerad murad list. På både fram- och baksida finns det takkupor. Fönstren har slagna valv och är vitmålade, småspröjsade mittpostfönster, ut mot Lejdarevägen sitter entrédörren. Hörnen är markerade av hörnkedjor, allt i samma tegel. Mot norr finns en liten tillbyggnad. Byggnaden vilar på en hög naturstensgrund. Villans kulturhistoriska värde ligger i att den är ett påkostat exempel på tegelvillaarkitektur i Helsingborg och är i så gott som originalskick.

Ankarstocken 9 "Magnus Perssons hus"

På Lejdarevägen 3 ligger ett av Hittarps äldsta hus. Huset byggdes 1747 som en utgård till Kulla Gunnarstorps gods. 1817 och 1875 byggdes gården till mot norra änden. Brygghuset/logen uppfördes 1876–77. På gården har det förutom bostad också tidigare funnits båtbyggeri. Fasaden på huvudbyggnaden var tidigare klädd med panel, men putsades på 1970-talet. Huset är uppfört som en korsvirkesbyggnad men klätt med andra material. På den södra änden syns det ursprungliga korsvirket.

Huset är i ett plan med vindsvåning. Fönstren har sina ursprungliga placeringar, eternittaket var ursprungligen halmtäckt och de gamla skorstenarna sitter fortfarande kvar. Verandan är en sentida påbyggnad, men redan vid förra sekelskiftet fanns det en mindre nättare glasveranda på samma plats, dock utan balkong. Magnus Perssons

hus och Villa Sjötorp utgör ihop en äldre kärna. En ombyggnad har beviljats 2009. Det höga kulturhistoriska värdet består i att de båda gårdarna är så pass oförändrade trots sin ålder. De vittnar om Hittarps första tid som litet fiskarsamhälle med utgårdar till Kulla Gunnarstorp.

Ankarstocken 9

På ett gammalt vykort syns båtbyggaren Magnus Perssons hus som troligen uppfördes redan 1747 och är därmed ett av de allra äldsta husen i Hittarp. Bild från Helsingborgs museers samlingar.

Ankarstocken 15 "Byggmästare Petter Perssons hus"

Byggmästare Petter Persson uppförde 1882 sin villa på Sundsliden 2. Petter Perssons son Johan startade byggnadsfirman Persson & Co tillsammans med Walfrid Johansson 1916. Den numera rivna snickerilokalen på tomten användes, förutom som snickeri, även för diverse sammankomster och som danslokal. Johan Persson och hans kompanjon Walfrid Johansson uppförde många av villorna i Hittarp.

Ankarstocken 15

Bogsprötet 2 – Sjötorp idag, huset följer landborgens sluttning och den gamla almen bidrar till att ge platsen en ålderdomlig karaktär.

Bogsprötet 2

Vykort från början av 1900-talet där två kvinnor och ett barn poserar framför Villa Sjötorp. Bild Hittarps byaförening.

Bogsprötet 2 "Villa Sjötorp"

Villa Sjötorp på Norra Kustvägen 22 är en gammal utgård till Kulla Gunnarstorp. Byggnaden består av en envåningslänga med inredd vindsvåning. Huset är uppfört i etapper och följer markens lutning. Huset består av en korsvirkesstomme där syllarna ligger direkt på marken. Längans norra sida har vitputsats men övriga sidor är klädda med vitmålad träpanel. Sadeltaket har röda tegelpannor och en skorsten på det nordöstra takfallet. Fönstren är sexluftade och i dagsläget målade blåa, de sitter oregelbundet efter korsvirkesstommens indelning. Vindsfönstret mot Norra Kustvägen är valvformat upptill. Den inre delen av byggnaden som gränsar mot landborgens är möjligen uppförd under tidigt 1700-tal. Den mittersta delen är då påbyggd senare under 1700-talet. Därefter har byggnaden byggts på allt efter att behov av utrymme uppstått, och den yttersta delen som vetter mot Norra Kustvägen har tillkommit någon gång under 1800-talet.

Stenmuren är lagd av sten från gårdsplanen. Uthuset har bland annat använts som stall, det är litet och följer landborgens skarpa sluttning. Fasaden är vitkalkad och taket är belagt med gult tegel och mot öster finns en hög skorsten. Den numera döda almen på tomten är enligt uppgift 250 år gammal. Huset har varit i samma släkts ägo sedan 1930-talet. Byggnaderna har en ålderdomlig karaktär och äldre tillägg är synliga. Villa Sjötorp och Magnus Perssons hus utgör ihop en äldre kärna. Det höga kulturhistoriska värdet består i att de båda gårdarna är så pass oförändrade trots sin ålder. De vittnar om Hittarps första tid som litet fiskarsamhälle med utgårdar till Kulla Gunnarstorp, på den tiden Hittarp låg långt utanför Helsingborg.

Drivankaret 1

På Norra Kustvägen 10 ligger denna en och en halv plans villa med murad stengrund. Huvudbyggnaden är uppförd cirka 1880–1900. Byggnaden har eternitklätt sadeltak med en murad skorsten. Åt nordväst finns en frontespis och fasaden är klädd med stående vitmålad träpanel.

Fram till modern tid var huset klätt med ljust målad hyvlad liggande träpanel och på gavelröstena stående. Det framgår av en gäramålning från sekelskiftet 1900. På frontespisen fanns ett tredelat trappformat fönster och resten var korspostfönster. Under 1970-talet försågs byggnaden med nya fönster och en tillbyggnad åt söder. Trots sina förändringar har byggnaden ett högt kulturhistoriskt värde som representant för sekelskiftesbyggnaderna på en av de äldsta gatorna i Hittarp. Till huset hör även ett uthus, med glasveranda som byggdes på i början av 1900-talet.

Drivankaret 1

Drivankaret 1

Drivankaret 1. I början av förra seklet förevigades denna vy. Bild Hittarps byaförening

Drivankaret 4 med ekonomibyggnaden i förgrunden.

Drivankaret 4

På ett gammalt Hittarpsvykort som föreställer Drivankaret 4, Norra Kustvägen 14, finns huvudbyggnad, uthus och äng dokumenterad. De båda byggnaderna finns kvar men på ängen har det byggts ett parhus. Bild Hittarps byaförening

Drivankaret 4

Huset ligger på Norra Kustvägen 14 och är uppfört i mitten av 1800-talet i rött tegel med vitkalkade fogar. Det har brant eternittak med en skorsten mitt på taknocken. Husvolymen är sammanhållen i en våning med vind. Mitt på västra fasaden finns en tillbyggnad och spår i fasaden av en trappa, förändringen gjordes före 1947. Byggnaden har naturstensgrund, med undantag av tillbyggnaden som fram har en nyare, gjuten betonggrund. De fyrluftade fönstren mot havet byttes 1947 mot treluftsfönster. På den östra sidan finns de äldre fönstren kvar. Kortsidorna är klädda med träpanel. Tomten är inte avstyckad och ligger genomgående i kvarteret. Till fastigheten hör en ekonomibyggnad i trä som troligen är uppförd i slutet av 1800-talet. På tomten låg Hittarps enda krog från 1800-talets början till mitten av 1850-talet. Det kulturhistoriska värdet innefattar byggnadernas volymer, material och äldre detaljer, samt placering.

Drivankaret 8

1906 uppfördes denna enfamiljsvilla på Norra Kustvägen 6. Tre villor byggdes i samma stil med frontespis, så kallad "fanspets". Huset i en och en halv våning hade ursprungligen tegelfasad, men är idag vitputsat.

Red anm: Diskrepans finns mellan text och karta i remiss- och antagandehandling. Ny värdering ska ske i samband med handläggning.

Byggnader av kompletterande värde**Ankarstocken 6**

Denna lilla villa på Ankarliden 2 byggdes uppe på branten ovanför nuvarande Tennisvägen år 1935 av okänd arkitekt, antagligen som sommarhus. Många tillbyggnader gjordes under 1980- och 90-talen, bland annat burspråket till höger i bild. Det kulturhistoriska värdet omfattar det ursprungliga huset, med sitt flacka sadeltak, ljusa putsade fasad och treindelade fönster.

Drivankaret 6

På Norra Kustvägen 10 står en paviljong som skiljer sig från det modernare bostadshuset på samma tomt. Paviljongen hörde till den nu rivna Konsul Löfwalls villa "Villa Sundshem", som tidigare stod på platsen och användes då som sommarmatsal. Runt tomten finns även ett trästaket med stolpar av sandsten.

Drivankaret 8

Ankarstocken 6

Drivankaret 6

Drivankaret 7

Bogsprötet 1

Drivankaret 7

Huset uppfördes 1906 och ligger på Norra Kustvägen 8. Byggnaden har fått en extra våning samt blivit tillbyggt åt söder under 1960- och 1970-talen, men har ändå kvar av sin gamla karaktär, exempelvis de fyra stora spröjsade fönstren som syns från gatan. På tomten finns också ett gammalt, relativt oförändrat brygghus.

Övrig bebyggelse**Bogsprötet 1**

På Lejdarevägen 15 ligger en modern enfamiljsvilla som uppfördes 2006 i natursten. Arkitekten är Magnus Nilsson på BYFAB arkitekt och konstruktionsbyrå. Huset vilar längs landborgens sluttning åt väster. Medan fasaden är sluten mot gatan öppnar den sig utåt havet, stilen påminner om 1960-talets villaarkitektur. Byggnaden har ett arkitektoniskt värde.

HAMNPLAN

Hittarp har aldrig haft någon större anlagd hamn. Istället har fiskebåtar lagts upp på land eller förtöjts vid bryggor. Vid Hamnplan fanns en gammal brygga kallad Gamla Bro. Längst ut på denna fanns vid sekelskiftet 1900 ett kallbadhus. Själva Hamnplanen har ägts kollektivt av gammal hävd. På platsen har det funnits en stejlebacke, det vill säga en plats med pålar för torkning av fiskenät, som till viss del ännu finns kvar. En villa som byggdes på 1920-talet ligger i södra delen av Hamnplanen. På 1940-talet hade landskansliet på Länsstyrelsen i Skåne tagit fram ett förslag till en ny byggnadsordning. Det fanns bland annat idéer om att bygga en ny nerfart vid bäckravinen och även bygga villor på Hamnplan. Den gamla samlingsplatsen skulle ersättas av ett nytt torg på annan plats. Ingen av dessa idéer kom att utföras, och Hamnplan ligger än idag kvar som en naturlig samlingsplats.

Under cirka 40 år låg vid norra sidan av Hamnplanen pensionat och restaurang Hittarpshus. Pensionatet uppfördes 1933 av Johan Perssons byggfirma. Verksamheten drevs av Johan Perssons hustru Karin, för att senare tas över av dottern Majken Lindwall. De första åren fanns bara några få rum och gästerna fick bo inhysta hos folk på byn och intaga sina måltider på pensionatet.

Pensionats- och restaurangverksamheten växte och var som störst i mitten av 1950-talet, men upphörde 1972. Pensionatet stängde 1973. 1979 revs byggnaden till förmån för två villor. Då hade turistepoken för länge sedan klingat ut. 1999–2001 byggde Byaföreningen i Hittarp sin samlingslokal på Hamnplan. De tog sitt namn efter det gamla pensionatet. Vid Hamnplan ligger också en populär badplats. Hamnplan har ett stort kulturhistoriskt värde som hamnplats och mötesplats och bör skyddas från ny bebyggelse.

På sommaren är det fullt av badande på stranden vid Hamnplan.

En man som hänger sina nät, bild Hittarps byaförening.

Pensionat Hittarpshus i borte änden av Hamnplan vid mitten av 1960-talet. vykort ur Helsingborgs museers samlingar.

Byaföreningens samlingslokal har blivit döpt till nya Hittarpshus. Alldeles nedanför ligger Hamnplan med sin öppna rumsbildning och badplats.

OMRÅDE 3 – BELLA VISTA OCH AKTERSPEGELN

I den nordöstra delen av Hittarp ligger kvarteren Bella Vista och Akterspegeln. Före 1920-talet nyttjades marken för bete, sedan byggdes villan Hittarpslund av familjen Wachtmeister högst uppe på höjden med utsikt över nejden. Så småningom fick huset sitt nya namn Villa Bella Vista.

En av de största enskilda förändringarna i Hittarp skedde i detta område under 1980-talet då Villa Bella Vista revs. Det skedde i samband med byggandet av ett flerbostadshusområde. På platsen ligger idag 11 stycken radhus i ett och ett halvt plan med tillhörande garage, parkeringsplatser samt gröna ytor sparade kring bebyggelsen. Det nya området tog namnet Bella Vista efter den forna villan på platsen. Från Villa Bella Vistas dagar finns enbart den kalkstensmur som omslöt den gamla trädgården kvar.

Genom områden rinner Gröntebäck där det en gång i tiden hoppade laxöring. I den närliggande Gröntedamm låg på 1600-talet en vattenmølla. Kvarnen är sedan länge borta och dammen har växt igen. Nedanför Bella Vista fanns det även ett 1800-tals torp som revs på 1990-talet. I kvarteret Akterspegeln låg fram till 2006 Villa Rosenhill, byggd 1932 i klassicistisk stil. Villan ersattes av en nyfun-kisbyggnad med fyra lägenheter. Den tidigare sluttande, trädbevuxna trädgården på landborgen är idag utplanad mark i terrasseringar.

Område 3 består främst av bebyggelse från efterkrigstiden. De kulturhistoriska värdena består av de välhållna husen i originalmaterial, och de är representanter för områdets olika utvecklingsfaser från 1920-talet fram till 2000-talet.

Denna flygbild är tagen på 1950-talet. Högst upp i bilden ser vi Villa Bella Vista. Där och på ängarna nedanför byggdes det moderna bostadsområdet Bella Vista på 1980-talet. Bild Hittarps byaförening.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13§**Akterspegeln 1**

Högt belägen på Bäckavägen 25 ligger denna enfamiljsvilla från 1921, på en sluttande naturtomt med höga tallar. Byggnaden är murad i helsingborgstegel på naturstensgrund. Den har både källare och vind. Byggnadsvolymen är tung och sammanhållen och sadeltaket är belagt med enkupigt, rött tegel. Taknocken kröns av två smala, murade skorstenar. Det finns även två takkupor från 1990-talet med vit träpanel och fönster med falsk spröjs. De andra fönstren är mittpostfönster med spröjs. Dess höga kulturhistoriska värde består av att byggnaden är välbevarad och att stilen är typisk för sin tid.

Akterspegeln 10

I hörnan Styrbordsvägen-Kruareleden ligger en sommarvilla från 1954, som är ritad av arkitekten Svend Bögh Andersen. Villan är vitputsad, har två våningar och pulpettak med minimalt takutsprång. Mitt på taket tronar en murad skorsten i tegel. Byggnadens hörn markeras av tunna pilastrar. Fönstren är stora, gråmålade och ligger i liv med fasaden. På byggnadens norra sida har fönstren luckor. Huset är byggt i en vinkel och på kortändan mot väster finns en stor, indragen balkong. Det nybyggda garaget är väl anpassat och går omlott med husets norra del. De båda taken följer varandras linje. Entrésidan är fönsterlös med undantag av ett ljusinsläpp vid sidan av ytterdörren och några rutor betongglas i garaget. Sommarvillans höga kulturhistoriska värde ligger i den välhållna 1950-talsestetiken med stora glaspartier, pulpettak, betongpartier, samt det väl anpassade garaget.

Akterspegeln 1

Akterspegeln 10

Akterspegeln 7

Bella Vista 4

Bella Vista 3

Byggnader av kompletterande värde

Akterspegeln 7

På Lejdarevägen 22 ligger en före detta sommarvilla från 1935 ritad av arkitekt Filip Lundgren. Den är uppförd i ett och ett halvt plan. Fasaden är täckt av brunbetsad, liggande träpanel. Taket är belagt med tvåkupigt, rött tegel och pånocken sitter den smala skorstenen. Fönstren är stora, nya helglasfönster. På framsidan finns en stor balkong som vilar på pelare. Därunder finns en slags veranda vars norra sida är glasad. Villan ligger högt upp, en bit in på den sluttande delvis terrasserade tomten. Garaget som är till för två bilar är av nyare datum. Villan är kulturhistoriskt värdefull för att den tillhör de typiska sommarvillorna i Hittarp som ritades och uppfördes av bygdens söner. Trots vissa förändringar har huset och trädgården kvar sin karaktär.

Red anm: Diskrepans finns mellan text och karta i remiss- och antagandehandling. Ny värdering ska ske i samband med handläggning.

Bella Vista 4

Den stora villan på Bäckavägen 20 i ett och ett halvt plan byggdes 1970. Arkitekt var Bengt Burestedt. Villan ligger på en höjd i en välansad trädgård med gräsmatta och idegranar. Huskroppen är kompakt. Fasaden är vitputsad och de spröjsade fönstren är svarta och har konvexa glas. Det stora sadeltaket har betongtegel och mot väster finns en takkupa med fyra vitmålade, småspröjsade fönster. Själva kupan är klädd med svart panel. Skorstenen är vitmålad och gavelröstena är klädda med svart träpanel. Garaget ligger på norra sidan och är ihopbyggt med huset. På garagets platta tak finns en balkong med träräcke runtom. Uppfartsvägen till huset går mot garaget och entrén har en mer diskret placering. Byggnaden är ett fint exempel på god arkitektur från 1970-talet. Dessutom är villan och dess trädgård så gott som oförändrad sedan uppförandet.

Övrig bebyggelse

Bella Vista 3

På Bäckavägen 18 ligger denna relativt nybyggda villa från 2004. Den ritades som enfamiljsvilla av arkitekt Ulf Josephson. Den representerar den moderna villabebyggelsen och har ett arkitektoniskt värde.

OMRÅDE 4 – FOCKMASTEN, KRYSSMASTEN, STORMASTEN, MESANMASTEN, AKTERSKEPPET SAMT AKTERDÄCKET

I området väster om Bella Vista vägen och öster om Lejdarevägen, mellan Sperlingebäcken och Hålebäcken ligger kvarteren Fockmasten, Kryssmasten, Stormasten, Mesanmasten, Akterskeppet samt Akterdäcket. Före 1925 var hela området enbart åkermark, med undantag av en gammal gård i sydöstra delen, som ligger på nuvarande

Gröntevägen 2. Söder om gården ligger ett grönt område med en ravin och Sperlingebäcken längst ner i fåran. 1939 låg byggnaderna längs Lejdarevägen i väster bortsett från enstaka spridd bebyggelse. Idag är hela området bebyggt och merparten är från efterkrigstiden.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13§

Fockmasten 1

På Gröntevägen 18 ligger en stor villa i helsingborgstegel med mansardvåning och källare mitt på en tomt med gamla träd. Arkitekten A. Månsson ritade och Major H. Holstad beställde huset som troligen uppfördes tillsammans med garaget på 1930-talet. Taket har röda, enkupiga tegelpannor och på framsidan finns en frontespis, några sentida takfönster har tillkommit. Fönstren är vitmålade, småspröjsade mittpostfönster med rakt slagna valv. Fönstren på nedervåningen har fönsterluckor. På kortsidan mot norr finns en rundad fransk balkong och på framsidan en smidd balkong. Garaget är litet och murat i helsingborgstegel med listverk, sadeltaket är lagt med tegel. Både villan och garaget har ett stort kulturhistoriskt värde då de är i så gott som originalutförande och i en tidstypisk stil. Den är också ett exempel på villaarkitektur från 1930-talet och skiljer sig från sommarhusen.

Fockmasten 1

Kryssmasten 6

Akterdäcket 4

Akterdäcket 5

Kryssmasten 6

På Gröntevägen 2 ligger fastigheten Kryssmasten 6. Gården är ett av Hittarps gamla fiskartorp med en gammal korsvirkeslänga uppförd i tegel och tillhörande uthus byggt i vinkel. Under 1920-talet byggdes gården på med en våning och fler fönster sattes in. Huvudbyggnaden utvidgades ytterligare under 1970-talet. Gården har ett högt kulturhistoriskt värde med sin ålder, fina uttryck och placering alldeles intill den lummiga ravinen.

Gammal gård på Kryssmasten 6, Gröntevägen fotograferad på 1920-talet. Bild Hittarps byaförening

Bebyggelse av kompletterande värde

Akterdäcket 4

På Bäckavägen 3 ligger denna enklare villa av Filip Lundgren, uppförd 1937 av byggmästare Andersson. Huset är i ett plan med inredd vindsvåning, tegelklätt sadeltak och två murade skorstenar på taknocken. Fasaden är klädd med vitmålad spontad träpanel. Fönstren samt fönsterluckorna är brunmålade. Kring ytterdörren finns en utkragning och ett skärmtak. Husets långsida karaktäriseras av en strikt symmetri.

Akterdäcket 5

På Bäckavägen 1 ligger denna sommarstuga byggd 1955 av Bror Holst. Den är uppförd i en våning, har flackt sadeltak med tegel samt en murad skorsten. Väggarna är klädda med liggande träpanel som idag är vitmålad, snickerierna är blå.

Akterdäcket 10

På Lejdarevägen 8 ligger denna villa som ritades 1936 av Filip Lundgren. Huset är i en och en halv våning med frontespis, balkong och burspråk. Sadeltaket är lagt med tegel och har en murad skorsten. Takfoten är utsvängd och har en vitputsad takfotsgesims mot den ljus gulputsade fasaden. Huset förlängdes 1999 men tillbyggnaden är mycket väl anpassad. Det kulturhistoriska värdet består av den väl sammanhållna 1930-tals arkitekturen. Fönstren och balkongen är av nyare datum.

Akterdäcket 11

Georg Karlsson både ritade och lät uppföra villan på Ankareliden 6. Den uppfördes år 1936 med putsade fasader och ett brutet mansardtak i rött tegel. 1961 ändrades fönstret på den södra gaveln till en fransk dörr med trappa. Byggnaden har kvar sin volym och sin traditionellt uppbyggda fasad.

Akterskeppet 6

Denna villa i mörkt helsingborgstegel med vita fogar byggdes 1939 av okänd arkitekt. Taket är valmat och klätt med tegel. Den välvda takkupan på det södra takfallet är ursprunglig. Hörnen är markerade och längs husets sidor finns murade pilastrar. Vid västra sidan sitter ett burspråk, fönstren är nytillverkade helfönster. Porten är inramad av en murad kragning.

Akterdäcket 10

Akterdäcket 11

Akterskeppet 6

Akterskeppet 7

Fockmasten 4

Kryssmasten 1

Akterskeppet 7

På Lejdarevägen 18 ligger denna villa i ett- och ett halvt plan. Den är uppförd i helsingborgstegel och det tegelbekladda sadeltaket saknar språng. Skorstenen är murad mitt på taknocken. Fönster och dörrar kröns av rakt slagna valv. På västra sidan finns en balkong med mönstermurat tegel. 2006 byggdes huset till med ett stort källarplan som har putsade fasader och marint inspirerade stålräcken, uterum samt förråd vid sidan av porten tillkom samma år. Tillbyggnaderna ingår inte i det kulturhistoriska värdet.

Fockmasten 4

På Gröntevägen 12 i korsningen Ankarliden ligger ett bostadshus i en våning. Det flacka sadeltaket är belagt med takpapp. Huset har liggande träpanel, tvåluftade mittpostfönster och entré på södra långsidan. Trappan är lagd med halvmåneformad natursten och den täcks av ett tak i samma form, uppburet av två pelare. På den västra kortsidan finns en veranda påbyggd 1964. Byggnaden är troligen en sommarstuga från 1930-talet. Den representerar den andra sommarhusepoken i Hittarp som uppstod under 1930-talet då den allmänna semestern förlängdes. Husets är i funktionalistisk stil med rena linjer och utan onödiga dekorationer.

Kryssmasten 1

1930-talsvillan i en och en halv våning på Gröntevägen 10 är kompakt sammanhållen. Sadeltaket har utsvängd takfot och en murad skorsten. Verandan byggdes in på 1980-talet. Värdet består i symmetrin och volymen, takmaterialet, fönstersättningen och putsfasaden. Inklädnaden av balkongen ingår inte i värdebilden.

Kryssmasten 4

Huset på Gröntevägen 6 ritades av arkitekten Arvid Svensson 1950. Det är en enfamiljsvilla i typisk 1950-talsstil uppförd mitt på tomten. Huset är murat i gult tegel i 1½ plan med källare. Det branta sadeltaket är belagt med enkupigt, rött tegel och saknar vindskivor. Det finns en takkupa med ett trelufts-fönster. Under taket löper en takfotsgesims och uppe pånocken finns en smal murad skorsten. Mot gatan ligger en utbyggnad, dess gavel har ett stort fönster med kopparavtäcktt omfattning. Entrén ligger gömd under den nya balkongen.

Mesanmasten 1

1952 byggdes denna villa av Lennart Granqvist. Huset är murat i gult tegel i 1½ plan med källare. Byggnaden har en markerad sockel av mörkglaserad klinker. Huset är byggt i två delar där den norra delen är något indragen. Taket är ett sadeltak belagt med enkupigt, rött tegel och en murad skorsten. På gaveln finns en mindre entrédörr och fönster med trekantiga profiler upptill och spröjs i nederkanten. Resten av husets fönster är helfönster. Kring samtliga öppningar finns murade omfattningar, snickerierna är vita och ytterdörrarna träfärgade. Garaget byggdes om 1978, och några fönster är nya. Huset är proportionerligt och välbyggt i gedigna material samt har alla typiska karaktärsdrag vilket gör det kulturhistoriskt värdefullt.

Mesanmasten 5

Villan uppfördes 1955 och ligger på Bäckavägen 4. Byggnaden ritades av Allan Ekströms arkitektkontor och både volymen och det gula teglet är typiskt för årtiondets arkitektur. I ena hörnet finns en indragen balkong, fönstren är tvålufts-fönster och kring dörren sitter en tegelutkragning. Åt norr gjordes 1986 en mindre tillbyggnad för förråd och garage, den har anpassats i form och material.

Kryssmasten 4

Mesanmasten 1

Mesanmasten 5

Mesanmasten 6

Mesanmasten 6

På Bäckavägen 6 ligger ett Y-tong hus, ett kataloghus i lättbetong, från 1957. Byggherre var Disponent Lars Rydén och byggmästare P.G. Heddelin. Moderna material i kombination med färdiga huskoncept var kännetecknande för modernismen. År 1969 byggdes ett nytt uthus på tomten.

OMRÅDE 5 – TOPPSEGLET, STORSEGLET, SPINNAKERN, SNEDSEGLET, LEDSEGLET, MESANSEGLET OCH RÅSEGLET

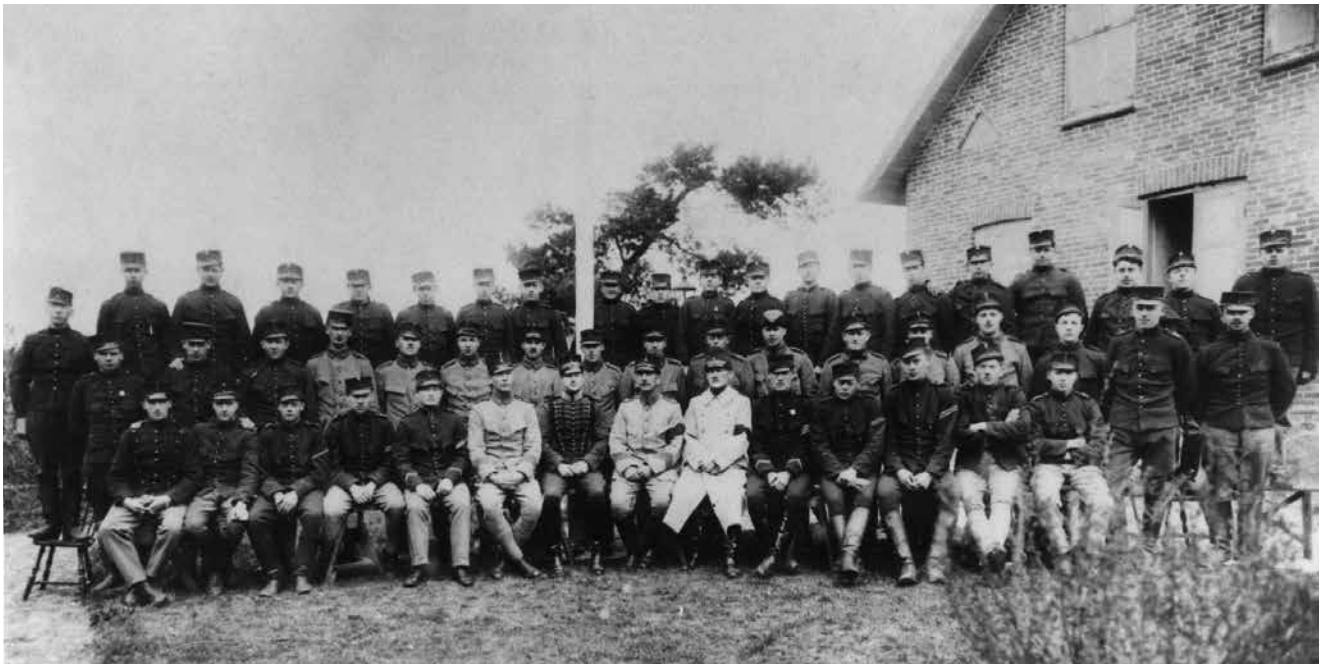
Området ligger uppe på landborgen i Sperlingeskogen mitt emellan två av Hittarps bäckar; Sperlingebacken och Hålebäcken. I området ingår kvarteren Toppseglet, Storseglet, Spinnakern, Snedseglet, Ledseglet, Mesanseglet och Råseglet. Under slutet av 1930-talet hade sommarstugorna och några av villorna börjat byggas i Sperlingeskogen, men det var först under efterkrigstiden området fick sin tätbebyggda karaktär. Längst österut i kvarteret Toppseglet, är flerparten av de elva villorna ritade av Jan Erik Lund, Sören Nielsen och Kjessler Mannerstråle och uppförda 1963. De elva husen betraktas som ett område av enhetlig karaktär.

På Sundsliden i kvarter Storseglet ligger flera välbevarade byggnader från 1910–1930-tal, områdets första byggnadsskede. I hörnhuset fanns det kafé en gång i tiden och i närheten låg missionshuset och posten. Man började bygga i kanten av Sperlingeskogen, först missionshuset och villan som kom att innehålla konditori. I den inre delen av skogen kom bebyggelsen först på 1930-talet,

då främst sommarstugor i enhetlig nationalromantisk stil med mörkbrun panel. De välbevarade stugorna betingar ett högt kulturhistoriskt värde. Undan för undan röjdes skogen för fler bostäder. Väster om området ligger skogsparti kvar som i folkmun heter "Hararännan". Det karaktäriseras av sina höga svarttallar, promenadstigar och sluttningen ner mot havet.

Villa i kvarteret Toppseglet (Toppseglet 2).

Det gamla missionshuset på Sundsliden 5, fastigheten Storseglet 1. Bild från 1900-talets första årtionde, hämtad från Hittarps byaförenings samlingar.

Mesanseglet 1

Råseglet 1

Snedseglet 6

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13§

Mesanseglet 1

På Hollebäcksvägen 6 ligger "Tallstugan" som troligen byggdes 1935. Med skogen tätt inpå visar den med sina grannhus hur ett sommarstugeområde på 1930-talet kunde te sig. Stugan har en våning med vind och källare samt gjuten grund med dekorativ gråsten. Sadeltaket är tegelklätt och skorstenen är hög, murad och vitputsad. Fasaden har klätts med liggande, mörkt brunmålad stockpanel. Fönstren är vitmålade helpostfönster med spröjs samt gröna fönsterluckor. På västra sidan finns en liten utbyggd frontespis med nyare helfönster samt ett runt fönster. Byggnaden är i nästan ursprungligt skick och är ett av flera hus i området i nationalromantisk stil. På tomten finns en mindre, liknande men nyare stuga klädd med fjällpanel.

Råseglet 1

På Hollebäcksvägen 14 i kanten av Sperlingeskogen ligger den första stuga som byggdes i skogsområdet. Den uppfördes 1932 av Hittarpsfirman Persson & Co. Stugan har en våning med källare och inredd vind. Grunden är gjuten med dekorativ gråsten, sadeltaket tegelklätt och skorstenen är hög, murad och vitputsad. Fasaden är klädd med liggande mörkt brunmålad stockpanel. Fönstren är vitmålade helpostfönster med blyinfattat flerfärgat glas, samt gröna fönsterluckor. Ytterdörren går i samma stil som fönsterluckorna. Byggnaden är i fint, nästan ursprungligt skick och betingar därmed ett högt kulturhistoriskt värde, den är en av flera nationalromantiska byggnader i området.

Sneseglet 6

På Hollebäcksvägen 17, med skogen in på knutarna, ligger denna nationalromantiska villa med källare. Den byggdes troligen på 1930-talet som sommarhus, liksom de flesta andra äldre villor i området. Sadeltaket är tegelklätt, skorstenen murad, grunden gjuten, och fasaden klädd med liggande stockpanel. Fönstren är grönmålade helpostfönster med spröjs. På bottenvåningen finns röda fönsterluckor. Övervåningen är utkragad och har en frontespis. På västra sidan finns en liten utbyggnad med balkong och nya helfönster på nedervåningen. Huset är nära ursprungligt skick och betingar ett högt kulturhistoriskt värde med sin nationalromantiska stil, typiskt för sommarhusmodet på 1930-talet.

Storseglet 1 "Det gamla missionshuset"

På Sundsliden 5 ligger det gamla missionshuset som församlingen i Hittarp och Laröd lät uppföra 1912. En religiös väckelserörelse hade fötts i Sverige i mitten av 1800-talet och kring sekelskiftet 1900 byggdes det många församlingslokaler runt om i landet. Tomten arrenderade missionsförsamlingen av Kulla Gunnarstorps godsförvaltning.

Under beredskapsåren fick byggnaden andra funktioner då militär inhystes. Numera används huset som privatbostad. Byggnaden är uppförd i en och en halv våning i rött tegel på en naturstensgrund. Sadeltaket med betongtegel har en murad skorsten, fönstren är t-postfönster med slagna valv. Entrén med påbyggd farstu och trappa ligger centrerat på långsidan. Takbeklädnaden och ytterdörren är inte ursprungliga, men helheten finns kvar. Huset har ett stort kulturhistoriskt värde i sin ursprunglighet, sina arkitektoniska kvaliteter samt samhällshistoriska sammanhang.

Storseglet 2

På Sundsliden 3 ligger denna tegelvilla byggd åt Sjökapten Gustav Persson. Det sägs att den är uppförd och ritad av den lokala byggfirman Persson & Co. Villan i en och en halv plan är byggd i tegel på gjuten grund med källare och vind. Huset har spröjsade, vitmålade mittpost-fönster med stickbågar i murverket. Sadeltaket har gulschiftande tegel, en liten takkupa samt en murad skorsten. På västra kortsidan finns ett påbyggt burspråk med smidd balkong ovanpå. Entrén är centrerad, kröns av en fronton och är inramad av en tegelutkränning. Trappans steg är lagda av tegelstenar. Huset har med sina fina detaljer och material, oförändrade yttre och lokala förankring ett högt kulturhistoriskt värde.

Storseglet 3

På tomten Sundsliden 1 ligger en stor vitputsad villa som byggdes 1934 samt ett gårdshus som uppfördes några år senare. Tomten är omgärdad av en samtida, vacker kalkstensmur och rhododendronbuskage. Huvudbyggnaden uppfördes i en och en halv våning med källare och vind. Det brutna taket är lagt med enkupigt tegel, det finns två murade skorstenar och en takkupa. Under takfoten löper en kransgesims som i hörnen förstärkts med kapital. Fönstren är två- och tredelade med spröjs. I boningshuset har familjen Grönwall drivit kafé och i gårdshuset fanns det tidigare ett litet bibliotek. Villan har ett högt kulturhistoriskt värde då byggnaden är välbevarad och har många speciella detaljer, exempelvis den tillhörande muren.

Storseglet 1

Storseglet 2

Storseglet 3

Ledseglet 1

Ledseglet 5

Ledseglet 6

Byggnader av kompletterande värde

Ledseglet 1

På Sundsliden 7 ligger villa i ett och ett halvt plan med källare. Den byggdes 1932 och arkitekt var Peter Mauritz Nilsson. Byggnaden är klädd med ljus målad locklistpanel, har ett sadeltak med tegel, samt en takkupa. På taknocken finns en murad skorsten. Hörnen är markerade med svartmålade pilastrar och fönstren är vitmålade vertikalpostfönster av nyare datum. Huset omges av en trädgård med en nyanlagd pool samt en paviljong med vinterträdgård.

Ledseglet 5

På Mesanvägen 1 ligger denna funkisvilla som byggdes 1934. Huset är vitputsad med två våningar, helfönster och flackt tak. På 1960–70-talet byggdes huset till mot Mesanvägen, den nya delen kläddes med mörkmålad träpanel. Byggnaden är den minst förändrade villan i funktionalistisk stil i Hittarp. Byggnadens ursprungliga volym syns tydligt trots tillbyggnaden. Den sistnämnda ingår inte i bevarandebeslutet.

Ledseglet 6

På Sundsliden 9 ligger denna enfamiljsvilla i ett och ett halvt plan. Här var det postkontor fram till 1970-talet. Huset är byggt i vinkel, murat i rött tegel med brutet, eternitklätt tak. Fönstren är tvåluftade, vitmålade och spröjsade. 1948 byggdes huset ut mot söder och 1970 tillkom en panelklädd balkong mot Mesanvägen, ett garage samt troligen även den mörka panelen på gavelspetsarna. Balkongen ingår inte i bevarandebeslutet.

Mesanseglet 2

Granne med Tallstugan, på Mesanvägen 6 finns denna sommarstuga i liknande stil. Den ligger på en skogsklädd tomt intill Hararännan. Stugan har en våning med vind och källare och gjuten grund. Sadeltaket är pappklätt och skorstenen murad. Fasaden är klädd med liggande brunmålad stockpanel. Fönstren byttes 1982 och är rödrosa helfönster, vissa med falsk spröjs. Stugan har byggts på ett antal gånger men behållit känslan för originalet. Den har ett kulturhistoriskt värde som en av flera nationalromantiska stugor i området.

Råseglet 2

På Hollebäcksvägen 12 ligger denna lilla villa i en våning med vind. Byggnadsåret är 1962 och huset har ritats och prefabricerats av Fogelfors bruk. Byggnaden har låg sockel, är panelklädd och målat i mörkbrunt. Sadeltaket är lagt med tegel och har en murad skorsten på taknocken. Fönstren är vitmålade vertikalkastfönster, ytterdörren är träfärgad och uppglasad. År 1985 tillkom en altan mot söder som 2004 glasades in och en ny uppfördes. Carport uppfördes mot norr 1988. Byggnaden representerar epoken med småhusbyggandet som tog sin fart i början av seklet och som kulminerade under 1900-talets andra hälft. Byggnaden har en funktionell, enkel och sammanhållen stil.

Snedseglet 4

På en hörntomt i närhet av Sperlingeskogen ligger denna villa som byggdes av Ivan Persson och ritades av husets egen herre Lars-Gustav Herlin år 1964. Byggnaden är uppförd i en och en halv våning på gjuten grund, med tegellagt sadeltak samt en skorsten på det östra takfallet. Taket har en brant lutning och språnget skjuter över den bruna locklistfasaden. Fönstren är vitmålade mittpostfönster med spröjs. Entrén ligger gömd på långsidan inne åt gården. Byggnaden följer den lokala byggnadstraditionen med material- och färgval och påminner om den sommarhusbebyggelse som uppfördes i Hittarp under 1930-talet. Trädgården harmonierar med naturen runt omkring och på tomten finns flera stora träd.

Mesanseglet 2

Råseglet 2

Snedseglet 4

Snedseget 7

Spinnakern 1

Spinnakern 4

Snedseget 7

År 1936 uppfördes en sommarvilla på Hollebäcksvägen 15. Arkitekten var Oscar Persson. 1968 genomgick den en om- och tillbyggnad och 1973 uppfördes ett garage. Även om volymen och fönstren har ändrats, inte minst med den numera uppglasade gaveln, har byggnaden kvar sin äldre färgsättning och de traditionella materialen vilket gör att den fortfarande har en koppling till 1930-talets sommarhus.

Spinnakern 1

På Hollebäcksvägen 3 ligger ett hus med källare och inredd vind byggt 1941. Byggnaden är tilläggsisolerad och klädd med gulmålad panel. Sadeltaket är belagt med tegel, på taknocken finns en smal murad skorsten och på båda takfallen finns numera takkupor. Fönstren är mittpostfönster med spröjs. Byggnaden har genomgått många förändringar men den ursprungliga volymen finns fortfarande kvar och dess ursprung är avläsbart.

Spinnakern 4

På Mesanvägen 12 ligger denna villa av egnahemskaraktär. Byggnadsåret är 1949 och som arkitekt står Svenska trähus. Den äldsta delen är klädd med liggande vitmålad panel, har mittpostfönster, hög gråmålad sockel och källare. Sadeltaket är lagt med tegel och har en murad skorsten. Mogens Mogensen var arkitekten bakom ombyggnationerna 1954 och 1960. Dessa är något högre, med inredd vindsvåning samt med låg sockel, annars har de liknande uttryck. Byggnaden har en sammansatt volym med flera ihopbyggda delar som var för sig speglar sin tid.

Spinnakern 6

På Barrskogsvägen 3 ligger en villa ritad av arkitekten Eric Bengtsson 1968. Den är i ett och ett halvt plan och har vasstak med en skorsten på taknocken. Gavelröset är klätt med brun locklistpanel. Fönstren har olika utförande och är gulmålade. Sockeln är gjuten och fasaden är inspirerad av korsvirkesbyggnader. Garaget byggdes 1973 i samma utförande som boningshuset. Stilen är konsekvent och följer trenden på 1960-/1970-tal att efterlikna en äldre byggnadstradition.

Toppseglet 1 till 11

I kvarteret Toppseglet, nära Sperlingeskogen, ligger flerparten av de elva villor ritade av Jan Erik Lund, Sören Nielsen och Kjessler Mannerstråle som uppfördes med start 1963. Ett exempel är Toppseglet 2 på Sperlingevägen 3 med gedigna material som tegel, klinkers, vitputs, brunmålat trä och stora fönster som förbinder innerrummet med naturen utomhus.

Tomten har också fått följa den kuperade naturen och inne i trädgården finns storvuxna träd. Hela kvarteret har så gott som genomgående liknande formspråk och byggnadsmaterial av hög kvalitet. De elva husen är byggda under samma tid av några få arkitekter och betraktats som ett område av enhetlig karaktär. De enskilda byggnaderna räknas som av kompletterande värde för miljön.

Spinnakern 6

Kv. Toppseglet (Toppseglet 4)

OMRÅDE 6 – LATINSEGLET, BREDFOCKEN OCH GAFFELSEGLET

I området längs Södra Kustvägen ligger kvarteren Latinseglet, Bredfocken och Gaffelseglet. På ett flygfotografi från 1939 finns skog åt områdets östra sida, ängsmark nedanför skogen ner mot havet och Hålebäcken med sin ravin mot sydost. Längs Sundsliden låg både mindre

trähus, pampiga skepparvillor ner mot havet samt några mindre gårdar åt söder. En av dessa var Anders Måns gård som fortfarande finns kvar. På senare år har Sundsliden karaktär förändrats väsentligt i och med nybebyggelse som dominerar områdets skala.

Södra Kustvägen söderifrån, bilden är tagen 1906. Foto från Helsingborgs museers samlingar.

Bredfocken 2

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13§

Bredfocken 2

På Klyvarevägen 15 ligger denna villa från 1956, som ritades av Lennart Andersson. Byggnaden är i gult tegel i ett plan, uppförd på låg sockel med ett flackt sadeltak belagd med rött tegel. Den indragna entrén har en ytterdörr av omålat trä med diagonalt rutmönster och inramas av en utskjutande tegellist. Det stora fönstret med sin tegelomfattning upptar nästan hela väggpartiet. Det höga kulturhistoriska värdet består i att villan är en tjänstemannavilla med enkla proportioner och typiska drag från 1950-talets byggnadstradition med sitt gula tegel, sina inramade fönster, dekorativa dörr och inskjutna entréparti.

Gaffelseglet 2

På Södra Kustvägen 7 ligger Gaffelseglet 2, huset som syns främst i bild. Fotografiet från 1906 (se föregående sida) visar att det har legat en hel rad med hus av liknande karaktär längs Södra Kustvägen. En del finns kvar, mer eller mindre ombyggda. Gaffelseglet har till exempel byggts till på längden och fått ett burspråk med balkong, men har ändå kvar karaktärsdrag som fönster, hög sockel och fasad. Den ursprungliga volymen går att urskilja.

Gaffelseglet 6 "Fiskare Månssons bostad"

På Klyvarevägen 6 ligger Fiskare Månssons bostad som uppfördes 1864. I en numera riven lada som tillhörde gården fanns en takbjälke daterad 1770 vilket skulle kunna tyda på att gården har lång kontinuitet på platsen. Den norra byggnaden tillkom 1956. År 1986 byggdes de båda husen samman, takkupor sattes in och fönsterindelingen förändrades. Den äldsta södra delen är av särskilt kulturhistoriskt värde medan den nyare, norra delen är av kompletterande värde.

Hittarp 29:1

På Södra Kustvägen 1 ligger en gammal trävilla som kallas "Tennkannen". Enligt nuvarande ägare har han dokumentation, som fastslår att fastigheten uppfördes 1841 av sergeanten P. Lindblad. Senare, enligt en gammal köpehandling köptes fastigheten av nuvarande ägares farfars far år 1875. Sedan dess har den gått i familjens ägo.

Huruvida det nuvarande huset i en våning med inredd vind härstammar från 1840-talet eller från senare delen av 1800-talet har inte kunnat säkerställas, men oavsett är det kulturhistoriska värdet högt. Det branta sadeltaket är belagt med eternitplattor. Mitt på taknocken finns en murad skorsten och på främre takfallet en liten homeja. Fasaden är försedd med grönmålad locklistpanel och vitmålade, nytillverkade mittpostfönster med spröjs. På framsidan finns en liten påbyggd farstukvist med plåttak. På tomten finns ett gammalt uthus med brant sadeltak klätt med plåt och murad skorsten samt ett sammanbyggt garage. Här har det tidigare drivits taxirörelse. Runt tomten går ett lågt trästaket. Hittarp 29:1 har ett mycket högt kulturhistoriskt värde då den tillhör Hittarps äldsta bebyggelse, är marginellt förändrad och ligger i ett välexponerat läge på en hörntomt vid Södra Kustvägen.

Gaffelseglet 2

Gaffelseglet 6

Hittarp 29:1

Latinseget 3

Gaffelseget 1

Latinseget 1

Latinseget 3

På Sundsliden 15 ligger tre byggnader. Boningshuset i tegel som uppfördes 1880, och två mindre trähus med röd träpanel. Boningshuset har spröjsade, vitmålade fönster och ett smäckert sadeltak belagt med eternitplattor som kröns av två murade skorstenar pånocken. På långsidan mot Sundsliden finns en glasveranda som åtminstone funnits där sedan sekelskiftet 1900. På platsen för det lilla röda trähuset på bilden låg under 1880 – 90-talen Hittarps första affär. Den lilla trästugan längs Klyvarevägen har varit ett bryggerhus, men senare använts som sommarstuga för en hel familj. Boningshuset har med sina fina detaljer och material, och relativt oförändrat yttre ett högt kulturhistoriskt värde och utgör tillsammans med de övriga byggnaderna en sammanhållen miljö av äldre karaktär.

Byggnader av kompletterande värde

Gaffelseget 1

På Södra Kustvägen 5 ligger en enfamiljsvilla uppförd någon gång kring 1890. 1981 gjordes en invändig renovering samt ändring av farstukvist mot öster. Gårdshuset är byggt med en stolpkonstruktion med lerfyllnad i väggarna, i byggnaden finns spår av en bakugn. Till fastigheten hör även en strandbod, väster om vägen, med rester av en rök.

Latinseget 1

Denna träbyggnad uppfördes 1932, arkitekten är okänd. Villan är i ett och ett halvt plan med källare. Taket är tegelklätt och har en brant takvinkel.

OMRÅDE 7 – BRAMSEGLET, BOMSEGLET OCH AKTERSEGLET

Området begränsas av landborgens resning österut mot Laröd. Branten gör att det knappt finns någon plats att bygga på. På Södra Kustvägen 23–27 byggdes under senare delen av 1800-talet en sommarvilla i trä, i schweizerstil. Den revs för att ersättas av en stenvilla, det så kallade "Kråkslottet" år 1911. På 1950-talet styckades den stora tomten upp och på 1980-talet byggdes sju villor.

Kullastugan fotograferad vid mitten av 1930-talet, bild från Hittarps byaförening.

På 2000-talet byggdes ett parhus och en större villa på platsen, syns till höger i bild.

På denna bild från kanske 1930-1940-talet syns Villa Saltstänk bakom fiskargänget. Fiskare Månssons korsvirkeslada från 1700-talet, till höger i bild, hade ännu inte rivits när bilden togs. Bild Hittarps byaförening.

Akterseglet 1 med huvudbyggnaden

Akterseglet 1 med den bruna stugan

Akterseglet 1 är huset i mitten av bilden. Foto från Hittarps byaförening.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13§

Akterseglet 1

På Södra Kustvägen 31A, alldeles nedanför landborgens brant i de sydligaste delarna av Hittarp ligger denna gård. Huvudbyggnadens södra del är ursprungligen en fiskarstuga från 1800-talet. Under åren har huset förlängts och byggts på. Taket var tidigare klätt med halm, men är idag belagt med brun- och gulskiftande, enkupigt tegel. Vinden är inredd och på taket finns tre småspröjsade homejor och en skorsten som alla är klädda med kopparplåt. Fasaden är vitputsad och snickerierna numera blåmålade. På södra delen finns en tillbyggd glasveranda med tegeltak.

På norra delen av tomten finns ännu en byggnad som hör till fastigheten. Det är en brun, panelad stuga med vita fönsterbågar och småspröjsade rutor. Taket är ett sadeltak med murad skorsten och takplattor av eternit. Tomten inhägnas av en låg stenmur. Det höga kulturhistoriska värdet motiveras av att det är en av de gamla gårdarna i Hittarp som trots förändringar har kvar sin karaktär.

Bramseglet 1 och 8 "Villa Saltstänk"

Det vita putsade boningshuset är troligen uppfört 1850, medan den röda korsvirkeslängan kan vara 100 år äldre. Fastigheten har gått i arv i släkten sedan 1700-talet. Boningshusets gavelparti har på senare tid klätts med träpanel och profilsågade vindskivor. Ekonomibyggnaden tros vara byggd kring sekelskiftet 1900. I den röda längan drevs bageri från mitten av 1800-talet fram tills i början av 1900-talet, luckan till bakugnen finns kvar. Det är en välbevarad, traditionell gård.

Bebyggelse av kompletterande värde**Bomseglet 4**

På Södra Kustvägen 19 ligger denna putsade villa i en och en halv våning med tegelklätt, valmat mansardtak med takkupor. Fönstren är tvådelade med småspröjsade rutor på kortsidorna, de ursprungliga fönstren på långsidan ut mot havet är ersatta med tre- och fyrdelade rutor. På kortsidans nedre plan är fönstren likaså nya och ett uterum med plåttak är tillbyggt. På den norra sidan ligger ett nybyggt garage. Villan uppfördes 1911 och var ursprungligen klädd med mörk panel, hade sitt karaktäristiska tak och vitmålade spröjsade fönster i nationalromantisk stil. Det kulturhistoriska värdet ligger i byggnadens volym, de ursprungliga fönstren och takformen. Även om villan har förändrats har den ändå kvar sin ursprungliga sammanhållna, kompakta form och värdighet.

Bramseglet 1 – Villa Saltstänk

Bramseglet 8 – del av Villa Saltstänk

Bomseglet 4

Bomseglet 12

Bramseglet 14-15

Bomseglet 12

På Södra Kustvägen 27 ligger en villa från 1964 som ritades av arkitekterna Bengt Blasberg och H. Jais Nielsen. Hela långsidans fasad består av en rad stående helfönster med svartmålade snickerier, som vilar på en sockel av vitt mexitegel. Det breda sadeltaket är belagt med svart betongtegel med en hög vitputsad murad skorsten på ena sidan. Bakom huset reser sig landborgen och framför finns en låg mur, också den i mexitegel. Det kulturhistoriska värdet består i att villan är en 1960-talsskapelse i god kvalitet som är typiskt för den moderna, påkostade arkitekturen i Hittarp.

Övrig bebyggelse

Bramseglet 14-15

Ännu en representant för den moderna arkitekturen återfinns på Öreslidsvägen 5 och 7. Parhuset designades av arkitekt Krister Wiberg tillsammans med Carl-Åke Bergström på arkitektkontoret Ecoskape och uppfördes av PEAB under 2004. Med sin funktisinspirerade form, stora glasade partier och materialval är det en tydlig representant för 2000-talets arkitektoniska strömningar. Byggnaden har ett arkitektoniskt värde.

KÄLLFÖRTECKNING

Skrifter

Hjärtsjö, Bertil (red.), *Hittarp då & nu*, Hittarps byaförening, Helsingborg, 1993

Boken om Hittarp: från fiskeläge till villasamhälle, Hittarps Byaförening, Helsingborg, 1985, nyutgåva 2001

Helsingborgs raviner och dalar, Stadsbyggnadsförvaltningen strategisk planering 2008

Ortsanalys för Hittarp och Laröd, Stadsbyggnadskontoret 2007

Hansson, Paul & Sturesson, Anna, *Skånekustens kulturmiljöer*, Regionmuseet Kristianstad/ Landsantikvarien i Skåne och Länsstyrelsen i Skåne län, Malmö, 2005

Arkiv

Bygglövsarkivet, Stadsbyggnadskontoret, Helsingborgs stad

Stadsarkivet Helsingborgs stad

Kartor

Lantmäteriet i Helsingborg och Malmö

Fotografier

De nutida fotografierna är tagna av Lena Pella där inget annat anges. Äldre fotografier är från Helsingborgs museers samlingar vid Kulturmagasinet, Helsingborgs stad, eller inlånade av Hittarps byaförening

Kommentar angående uteblivet källmaterial

Branden på Allerums prästgård 1819 kanske gjorde sitt till och frågan var handlingarna från Ödåkras bygglövsregister tog vägen vid kommunombildningen 1971 har inte besvarats. Läsarna får overse med de luckor i faktaunderlaget som finns.

FASTIGHETSFÖRTECKNING

Fastighetsbeteckning	Klassning	Sida
Akterdäcket 4	Gul	44
Akterdäcket 5	Gul	44
Akterdäcket 10	Gul	45
Akterdäcket 11	Gul	45
Akterseglet 1	Röd	60
Akterskeppet 6	Gul	45
Akterskeppet 7	Gul	46
Akterspegeln 1	Röd	41
Akterspegeln 7	Gul	42
Akterspegeln 10	Röd	41
Ankarbojen 1	Röd	32
Ankarstocken 6	Gul	37
Ankarstocken 9	Röd	32
Ankarstocken 15	Röd	33
Bella vista 3	---	42
Bella vista 4	Gul	42
Bogsprötet 1	---	38
Bogsprötet 2	Röd	34
Bomseglet 4	Gul	61
Bomseglet 12	Gul	62
Bramseglet 1	Röd	61
Bramseglet 8	Röd	61
Bramseglet 14–15	---	62
Bredfocken 2	Röd	56
Drivankaret 1	Röd	35
Drivankaret 4	Röd	36
Drivankaret 6	Gul	37
Drivankaret 7	Gul	38
Drivankaret 8	Röd	37
Fockmasten 1	Röd	43
Fockmasten 4	Gul	46
Förskeppet 1	---	30
Förskeppet 2	Röd	19
Förskeppet 5	Röd	20
Förskeppet 6	Gul	27
Gaffelseglet 1	Gul	58
Gaffelseglet 2	Röd	57
Gaffelseglet 6	Röd	57
Gränselundsvägen 20 (del av Kulla Gunnarstorp 1:21)	Röd	21
Hittarp 27:96	Röd	21
Hittarp 27:110	Röd	22
Hittarp 28:3	Gul	27
Hittarp 28:9	Röd	25
Hittarp 28:10	Gul	27
Hittarp 28:11	Röd	26
Hittarp 28:12	Röd	26

Fastighetsbeteckning	Klassning	Sida
Hittarp 28:13	Röd	26
Hittarp 29:1	Röd	57
Kryssmasten 1	Gul	46
Kryssmasten 4	Gul	47
Kryssmasten 6	Röd	44
Kölsvinet 8	Röd	23
Kölsvinet 9	Röd	23
Kölsvinet 11	Gul	28
Landgången 3	Gul	28
Latinseglet 1	Gul	58
Latinseglet 3	Röd	58
Ledseglet 1	Gul	52
Ledseglet 5	Gul	52
Ledseglet 6	Gul	52
Loggboken 1	Röd	24
Loggboken 7	---	30
Mesanmasten 1	Gul	47
Mesanmasten 5	Gul	47
Mesanmasten 6	Gul	48
Mesanseglet 1	Röd	50
Mesanseglet 2	Gul	53
Råseglet 1	Röd	50
Råseglet 2	Gul	53
Snedseglet 4	Gul	53
Snedseglet 6	Röd	50
Snedseglet 7	Gul	54
Spinnakern 1	Gul	54
Spinnakern 4	Gul	54
Spinnakern 6	Gul	55
Storseglet 1	Röd	51
Storseglet 2	Röd	51
Storseglet 3	Röd	51
Styråran 2	Gul	28
Styråran 5	Gul	29
Styråran 7	Röd	24
Taljan 2	Gul	29
Toppseglet 1	Gul	55
Toppseglet 2	Gul	55
Toppseglet 3	Gul	55
Toppseglet 4	Gul	55
Toppseglet 5	Gul	55
Toppseglet 6	Gul	55
Toppseglet 7	Gul	55
Toppseglet 8	Gul	55
Toppseglet 9	Gul	55
Toppseglet 10	Gul	55
Toppseglet 11	Gul	55

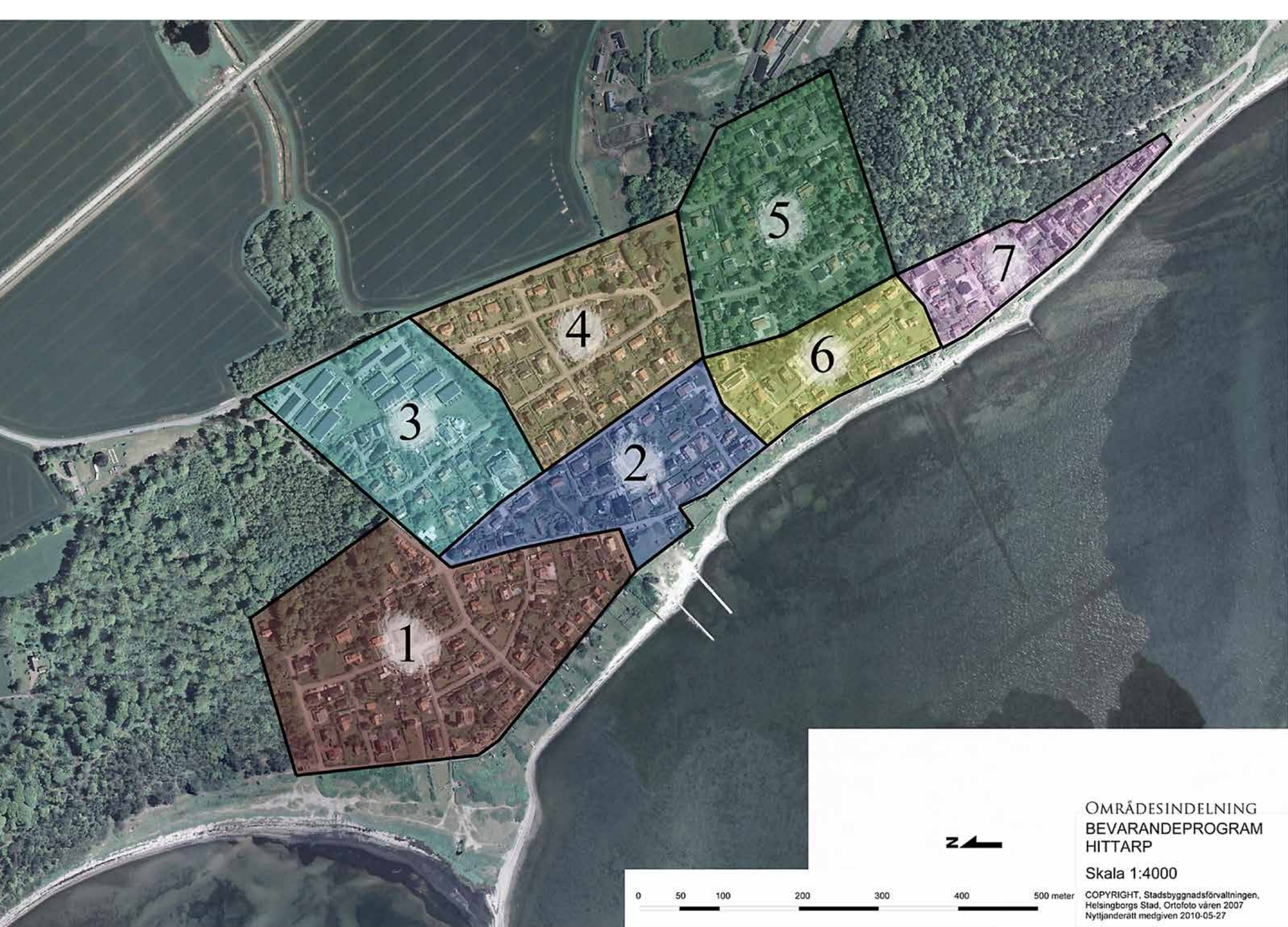

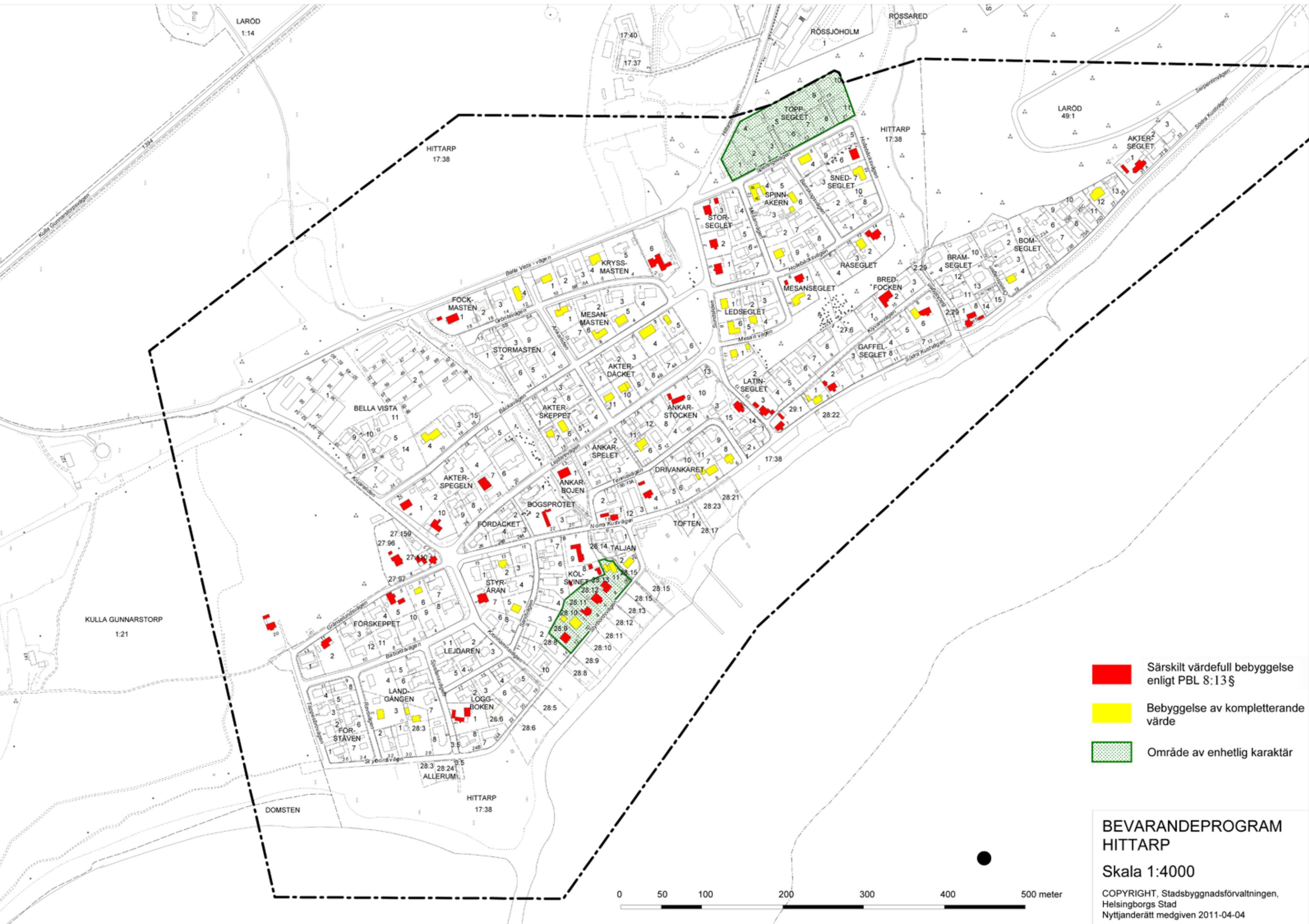
0 50 100 200 300 400 500 meter

BEVARANDEPROGRAM
HITTARP

Skala 1:4000

COPYRIGHT, Stadsbyggnadsförvaltningen,
Helsingborgs Stad, Ortofoto våren 2007
Nyttjanderätt medgiven 2010-05-27

- Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 8:13 §
- Bebyggelse av kompletterande värde
- Område av enhetlig karaktär

**BEVARANDEPROGRAM
HITTARP**

Skala 1:4000

COPYRIGHT, Stadsbyggnadsförvaltningen,
Helsingborgs Stad
Nyttjanderätt medgiven 2011-04-04

HELSINGBORG